Anul al 20-lea | Duminecă, 4/17 Noemvrie 1912 | Nr. 45

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:
Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului“, Sibiiu

Foaie politică
Apare în fiecare Duminecă.
Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiiu.

INSERATE:
să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI, (Strada Măcelarilor Nr. 12.)
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oară 12 bani, a treia-oară 10 bani.

Războiul din Balcani și Românii din Transilvania și Ungaria.

Războiul din Balcani purtat pentru desrobirea fraților asupriți din Turcia, care e un stat locuit de mai multe naționalități, ca și Ungaria, a trebuit să atragă atențiunea celor interesați și asupra chestiunii române din patria noastră. Guvernele din Constantinopol și majoritățile lor din camere, de ani de zile se băteau în piept, că în Turcia naționalitățile au drepturi egale, căci așa spun și legile votate de camere (dietă și senat), de fapt însă mai ales Bulgarii, Sârbii și Albanezii erau mereu împedecați în desvoltarea lor politică și culturală.

Când au văzut Bulgarii și Sârbii, cei neatârnați,*) că toate făgăduelile sunt numai vorbe, cari nu sunt urmate de fapte, au declarat războiu Turciei sărind astfel în ajutorul fraților lor subjugați. La războiu au pornit la început numai cu ideia de-a sili guvernul din Constantinopole să-și împlinească făgăduelile date în nenumărate rânduri. Soldații statelor aliate, îndeosebi Bulgarii, Sârbii și Muntenegrinii au luptat însă cu atâta înflăcărare, încât trupele turcești, parte fiindcă erau nepregătite la aceasta năvală, parte fiindcă nu se luptau pentru o cauză dreaptă, au fost zdrobite în câteva săptămâni. Minunată biruință a ideei de desrobire națională!

Războiul acesta purtat aproape de țările locuite de Români interesează în gradul cel mai mare națiunea română de pretutindeni. Bulgaria mărită și mândră de biruințele ei poate da de lucru României. De aceea încă dela începutul războiului s'au ivit glasuri, cari cereau, ca armata română să fie mobilizată, ba să între chiar în Bulgaria, împedecându-o pe aceasta dela o mărire a teritorului ei. In curând însă s'au găsit oameni, cari au atras atențiunea României, că interesul ei dincolo de Dunăre trebuie să se îndrepte numai spre a asigurà libertatea culturală a celor vre-o 500 de mii de Români risipiți prin Macedonia, Albania și Epir. Interesul ei cel mare sunt cele aproape patru milioane de Români din Ungaria și Transilvania, cari luptă de veacuri pentru a-și asigurà egalitatea deplină de drepturi pe pământul moștenit dela strămoși.

„Românul“ din Arad publică un articol trimis din București, care zice între altele:

„Nu este oare mai bine pentru statul român și pentru *românism* peste tot să nu dea prilej să se nască dujmănia de moarte a Slavilor și printr'o politică isteață să încunjure o ciocnire, care nu poate să aducă decât nenorociri? Nu este oare de o mie de ori mai bună o politică generoasă, prin care s'ar puteà câștigà simpatiile și ajutorul acestei puternice lumi slave? Nu are oare și ea o Macedonie?*) Decât să caute Românii din Țară ca niște invidioși (pismătăreți) neputincioși să pună bețe în roate la desvoltarea altora, nu este oare mult mai bine să caute să se desvoalte și ei cel puțin tot așa de mult? Un fruntaș politic al României a declarat corespondentului lui „Daily Telegraph“:**) România va trage sabia din teacă în cazul, când ar fi atacată sau în cazul unui războiu general european. Aspirațiunile naționale ale Românilor nu sunt în Balcani, *sunt în altă parte*“.

Conștiința rea a celorce ne guvernează miroasă pedeapsa, care îi amenință pentru fărădelegile lor. Șovinista gazetă jidanomaghiară „Budapesti Hirlap“, scrie: „Agitația pentru a se folosì de un moment așa de priincios a trecut de granițele României găsind un răsunet puternic în gazetele române dela noi. Acestea nu vorbesc pe față, ci se mărginesc deocamdată să spuie, că aspirațiile românești sunt în altă parte, nu în Balcani. Au și ei o Macedonie, dar Macedonia aceasta nu se găsește în Balcani. Rotunjirea României nu e cu putință decât într'o singură direcțiune. România s'ar socotì nevrednică de-a mai ființà ca popor, dacă nici de rândul acesta nu ar fi în stare să pună mâna pe Transilvania. Puterile, pentru a liniștì pe Bulgaria, au oprit pe România să concentreze trupe spre malurile Dunării; România s'a supus. In schimb ea a lucrat astfel, ca manevrele să aibă loc în vecinătatea hotarălor ungurești. Soartea și-a luat sarcina de-a arătà României direcția, în care trebuià să caute Macedonia românească. Turcia erà foarte prost apărată dinspre Bulgaria. In urma alianței noastre, Ungaria este însă și mai prost apărată înspre România.

„Armata română, odată trecută peste hotarul unguresc, se va găsì în mijlocul a patru milioane de Români. Atunci Europa va trebuì să se închine, dupăcum face acum cu Bulgarii, înaintea faptului împlinit. Aceeace păstrează viitorul pentru Maghiari e o taină de nepătruns pentru diplomația europeană. Bulgaria ne-a dovedit, că oricât de fantastice ar părea unele întreprinderi, nu trebuie luate în râs. De aceea ar fi mai bine să ne pregătim din vreme pentruca nu cumva odată și odată Transilvania să aibă soarta Macedoniei“.

Aceasta e icoana viitorului, pe care o zugrăvește „Budapesti Hirlap“. Ea se poate într'adevăr înfăptuì, dacă guvernele vitrege din Pesta nu se vor pregătì. Dar nu în felul de acuma, căutând să ne spargă biserica, să ne nimicească școala, să ne împedece în desvoltarea noastră economică, să ne oprească dela egalitatea tuturor drepturilor politice. Nu cu procese împotriva noastră, pentrucă arătăm fărădelegile guvernelor și ale administrației aziatice-turcești dela noi, nici lăsând nepedepsiți pe al de conte Betlen și alții de teapa lui, cari agită în modul cel mai murdar în contra naționalității române, o parte a statului ungar. In Austria sunt multe milioane de Germani, în Helveția (Șvițera) alte milioane, dar nu le trece prin minte să se gândească la o rupere de vechia lor patrie, Austria sau Helveția, și să se alipească de Germania. Nu le trece prin minte, pentrucă atât în Austria, cât și în Helveția Germania se bucură de deplinătatea drepturilor politice, de libera desvoltare economică și culturală, ajutată de stat.

Stările dela noi sunt așa de ticăloase, încât oamenii părăsesc cu sutele de mii patria, și nu numai Români, Slovaci, Croați, Germani, ci chiar și Maghiari, pentru a-și croì o soartă mai bună în țări străine. Aceasta dovedește, că la noi totul e putrăd.

Dar vina o poartă și Viena. Gazeta „Gross-Österreich“, care luptă pentru autonomia națională a tuturor popoarălor din Austro-Ungaria o mărturisește pe față scriind între altele:

„De patruzeci de ani am privit fără pic de vrednicie, cum acești batjocoritori maghiari ai monarhiei și ai dinastiei au jefuit de drepturi și au călcat în picioare pe cei mai credincioși partizani ai împărăției austriace, pe *Români* și pe *Croați*. I-am lăsat tăcând pe acești trădători ai împărăției să calce legile statului dela 1860 și 1861, să fure banatul Timișoarei, să anexeze voivodina sârbească, să șteargă prin mișelia de pe hartă vestitul mare principat al *Transilvaniei*, să nimicească granița militară română, sârbă și croată și să răpească credincioșilor grăniței averea câștigată de ei pe sângele lor. A sosit ziua *răsplătirii*. Viitorul Austriei e înspre răsărit și mărimea ei se razimă pe aceea, ca să apărăm popoarăle creștine ale răsăritului și să le înălțăm, ca să devină membri egal îndreptățiți ai comunității culturale europene“.

Drumul e arătat. Atârnă dela guverne, ca din patria noastră să se facă un stat european și să nu mai fie, ceeace e acum, o a doua Macedonie. Iar dacă ele nu înțeleg aceasta, vom contribuì noi Românii din toate puterile noastre, ca și în aceasta Macedonie să se facă în sfârșit rânduială. Și rânduială va fi numai atunci, când cea mai desăvârșită îndreptățire egală va domnì pentru *toate* popoarăle, cari alcătuiesc statul.

*) Muntenegrinii sunt tot Sârbi.

*) Transilvania.

**) O mare gazetă englezească.

— **Prigonirea Românilor, cari protestează în contra episcopiei păgâne de Haidudorog.** Românii gr.-cat. din Săcuime, amenințați parte mare să fie înghițiți de bălaurul episcopiei de Haidudorog (Românii nostri îi zic Hodoroagă), au început astăvară să iscălească proteste, în cari declarau, că nu vor să se lapede de limba lor maternă și de maica lor, biserica *românească*, voind să rămână de veci, ca și până acum, alipiți de arhiepiscopia Blajului.

Se vede, că s'a găsit un vânzător de neam, căci primpretorul din Cicserda a confișcat la poștă un protest de acesta, vătămând astfel secretul poștei, care în toate țările civilizate e sfânt. Protopopului Câmpianu și părintelui Art. Boieriu li s'a oprit congrua, iar contra vrednicilor preoți Al. *Donescu* din Voșlab și Gavriil *Ciobotar* (în vârstă de 91 ani) din Ghimeș (Făget), Gheorghe *Blaga*, curator din Voșlab și Gheorghe *Colcer*, curator din Ghimeș, s'a pornit cercetare pentru agitație. Românii din Voșlab au și făcut pașii de lipsă să treacă la biserica greco-orientală.

Suntem mândri de purtarea Sfinților lor, preoții români din comunele primejduite, căci se dovedesc păstori adevărați ai neamului. Suntem mândri și de bărbăția poporenilor, cari odată cu capul nu vor suferi să fie socotiți ca niște Țigani, cari își vând sufletul la orice suflare de vânt.

Noul episcop gr.-cat. al Lugojului s'a hotărît să fie părintele protopop *Valeriu Frențiu*.

Politica de înjosire dă roade tot mai triste în ținutul *Năsăudului*. Urmașii vitejilor grănițeri, din fost al doilea regiment român de graniță au rămas la desființarea lui cu o frumoasă avere comună, din ale cărei venituri își susțin școale, îndeosebi gimnaziul din Năsăud, și dau burse (stipendii) copiilor lor, pentruca să poată învăță mai ușor la școală.

Pe timpul, când a fost comite suprem în comitatul Bistrița-Năsăud Banfi, care ar fi fost mai bun pașă în Azia, o parte mare a fruntașilor din ținutul Năsăudului, în frunte cu nenorocitul Ciocan, s'a ticăloșit târându-se mereu la picioarele tuturor guvernelor. Răsplata a fost, că li s'a poruncit să dea stipendii și Jidanilor și altor venetici pripășiți pe pământul grăniților.

Atunci au început și Românii să se împotrivească, dar a fost prea târziu, pentrucă zilele trecute a venit poruncă la perceptoratul din Năsăud să plătească în timp de 30 de zile din fondurile grănițărești toate stipendiile, pe cari le-au cerut elevii, fie aceștia Români, fie Jidani sau alți străini, fie că li s'au votat, fie că nu. E vorba de o sumă de peste o sută de mii de coroane!

Mai trebuie pildă mai bună, că orice supunere față de șovinismul celor dela Pesta îi face pe aceștia tot mai îndrăzneți și mai jefuitori?

Sașii și Maghiarii. Gazeta lui Tisa, „Maghiar Fighelio“, publică un articol scris de profesorul Rez Mihali, care se ocupă de politica maghiară față de Sași. El spune, că guvernele trebuie să ajute pe Sași, ca acolo, unde ei trăiesc împreună cu Românii și *nu sunt și Maghiari*, să poată încălecă pe Români. De aceea legea electorală nu trebuie schimbată astfel, încât și Românii să-și capete dreptul lor. Să fie numai puțin lărgită, dar așa, că alegători să fie tot numai cei bogați. Afară de aceea administrația comitatelor să treacă în mâna statului, pentruca acesta să numească pe lângă Maghiari și Jidani, numai Sași, dar nici un Român. In felul acesta Sașii nu se vor supără și nu se vor pune în fruntea (?) luptei, pe care o duc Românii împotriva guvernelor din Pesta.

Articolul acesta ne arată de nou, ceeace orice Român cu cap și nevânzător de neam o știa: Tisa e cel mai mare dușman al neamului nostru și tot ce face el și cei legați de el e spre răul nostru.

Teama, că Sașii se vor pune în fruntea Românilor e vrednică de râs. O traistă de oameni străini, cari trăiește numai din supunere față de ceice au puterea în mână, oricare ar fi ei, nu poate ajunge nicicând în fruntea cuiva. Dar Sașii nici n'au luptat niciodată, căci toate li s'au dat de-agata: mai de mult privilegiile, iar acum miluirea.

Bugetul ministerului de războiu. Pentru cheltuielile armatei pe anul viitor, ministerul de războiu a cerut dela delegațiuni suma de 473 milioane 685 de mii 579 coroane, cu 21 milioane mai mult ca în anul acesta. Pentru alte trebuințe ale armatei a mai cerut alte 19 milioane, iar pentru flota de războiu 68 de milioane, deci 108 milioane și cu cele 473 cheltuieli ordinare suma uriașe de 581 de milioane.

Pământ rentors în mânile Românilor. Dl Dr. Ioan Mihu a cumpărat moșia familiei Berivoi de pe hotarul Gelmarului (comit. Hunedoarei) cu 520 mii de coroane. Statul încă a vrut să o cumpere pentruca să aducă venetici pe ea, dar dl Mihu a dat preț mai bun și așa a ajuns iară românească.

Din delegațiuni.

Delegațiunile austro-ungare au ținut ședințe, în cari s'au ocupat cu raportul (expozeul) contelui Berchtold, ministrul nostru de externe. Mai mult ne interesează pe noi partea privitoare la neamul nostru românesc. Despre *România* a zis: „Ținuta liniștită a regatului român, de care ne leagă o prietenie strânsă, a avut o deosebită însemnătate în desfășurarea întâmplărilor balcanice și sperăm, că numeroasele sale interese întemeiate pe situațiunea sa geografică vor fi luate în seamă precum merită.“

Toți vorbitorii, atât în delegațiunea austriacă, cât și în cea ungară, s'au declarat mulțumiți cu cele spuse despre România, lăudându-o. In delegațiunea austriacă chiar și delegații slavi au recunoscut dreptatea României, ba unul Korosec, Slovean, a *atras totodată atențiunea celor în drept asupra asupririi Românilor din Transilvania și Ungaria, ceeace ar puteà să aibă o influință rea asupra legăturilor din Austro-Ungaria și România.* Intre ceice au vorbit au fost mai mulți foști ministri din Austria și Ungaria. Cel dintâiu a vorbit episcopul nostru Dr. Vasile Hossu dela Gherla, delegat din partea Casei magnaților, al cărei membru este. Prea Sfinția Sa a zis între altele: „Declarațiile dlui ministru de externe mi-au făcut o bună impresie și mai ales în părțile, cari privesc România. E foarte liniștitor, că interesele României, care are o ținută corectă și trăește cu noi în bune legături, nu vor fi păgubite, ci satisfăcute în mod corespunzător. Chiar din aceasta se vede, cât de multă trebuință au aceste două țări una de alta și că pentru amândouă ar fi de mare folos, dacă chiar în Ungaria ar fi bună înțelegere cu România“.

Toți delegații maghiari au tăcut, când contele Berchtold a strâns cu căldură mâna vrednicului nostru arhiereu.

Cu paloșul. 46

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei

de

Radu Rosetti.

(Urmare).

Ileana care rămăsese mută de surprindere și de spaimă, mai venindu-și în fire, scoase un țipet:

— Săriți! Hoții! Ajutor!

Dar îndată se simți trântită pe perine, o mână grea apăsă pe gura ei și un glas rostì cuvintele:

— Taci de-ți este dragă viața.

— Dar ea înfipse dinții în mâna care-i striveà buzele cu atâta putere încât străinul dădù un vaet de durere și fù silit să sloboadă gura fetei care strigă încă odată din toate puterile:

— Săriți, oameni buni! Hoții!

Gura îi fu închisă din nou cu mai multă putere, auzì câteva cuvinte rostite cu mânie într'o limbă străină și se găsì în neputință de a face cea mai mică mișcare. Necunoscuții erau pe cale să întoarcă carul când se auzì tropotul mai multor cai venind dela vale, în fugă. Carul nu era încă întors când se zărì umbra uriașă a unui călăreț și se auzì un glas puternic strigând:

— Cine strigă după ajutor?

Ileana n'avea chip să răspundă căci pe gura ei apăsà cu putere o mână învălită într'o mănușă de fier, dar argatul care mânase boii se trezise din amețeala pricinuită de loviturile primite; el strigă:

— Hoții vreau să răpească pe fata kneazului Baloș. Săriți oameni buni!

— Ha, răspunse călărețul care s'apropiase acuma de tot, iar avem a face cu nemernicii de feciori domnești. Pe dânșii, Petre!

La o poroncă dată într'o limbă străină de acel care țineà pe Ileana, oamenii lui s'aruncară înaintea noilor veniți.

Aceștia erau numai cinci, dar chipul în care începură a mânuì paloșele dovedeà, că erau oameni pentru care lupta era un a fi dracul în carne și oase: de câteori se scoborà paloșul lui cădeà câte un dușman la pământ.

Acei care le stăteau împotrivă erau vre-o douăzeci iar alți doisprezece rămăsese împrejurul carului îl întorsese cu greu în spre Smirodava în drumul îngust și pornise la deal. Scârțăitul roților fu auzit de călăreți.

— Mișeii pleacă cu fata, strigă atunce către tovarășii lui Mihu, căci el era acel pe care întâmplarea îl aducea în ajutorul Ilenei, dați, dați de tot, băieți, să ne curățim mai repede de acești ticăloși și să mergem s'o scăpăm.

Petrea Cărăbuș și ceialalți trei învârtiră paloșele cu atâta hărnicie, încât în curând acei din potrivnicii lor care mai rămăsese în viață o rupseră la fugă și se făcură nevăzuți în țihlă.

Fără a pierde vreme Mihu, și cu ai lui se răpeziră după car. Il și găsiră cu boi cu tot, la o depărtare de vre-o sută de obiceiu. Mai ales acel care vorbise părea

Ştiri politice din străinătate

Războiul.

După cum au văzut cetitorii nostri din ştirile publicate la pag. 10 a numărului trecut, lupta desnădăjduită dată de Turci împotriva **Bulgarilor** la Kirkilise şi Lule-Burgas, între Adrianopole şi Constantinopole, s'a sfârşit cu o nouă biruinţă a Bulgarilor. A fost o luptă îngrozitoare, care a ţinut mai multe zile — pentru soldaţii turci zile şi de foame, căci nu aveau ce mâncà. Din partea Turcilor au căzut 25 de mii de morţi, din a Bulgarilor 15 mii. Ştirile acestea sunt din isvor bulgăresc, aşa că se prea poate, ca numărul Bulgarilor periţi să fie şi mai mare.

La câteva zile după luptă s'a aflat, că într'un singur loc au fost încunjuraţi 12 mii de Bulgari, din cari au scăpat teferi numai cinci sute, toţi cealalţi au căzut. Generalul bulgar, care comandà aceste trupe, s'a sinucis, dupăce a ajuns în lagărul bulgar. Bulgarii erau aşa de slăbiţi, încât numai după câteva zile au putut să atace de nou un corp de armată turcească, pe care cu întreaga lor armată numai după două zile l-au putut respinge din locurile dintre Ciorlu-Lerai.

Turcii s'au retras acum la Ceatalgea. Ca să priceapă cetitorii nostri luptele, cari se vor da aici, trebuie să le arătăm, cum e ţinutul acesta. Constantinopolul, care nu e departe, se află în vârful unei limbi de pământ, care e la rădăcină lată. Dincolo de rădăcina aceasta, la o depărtare de vre-o 45 de chilometri de Constantinopol, se află între Marea-Neagră şi Marea-Marmara un şir de dealuri cu 27 de forturi (un fel de cetăţi) întărite foarte bine şi pline cu tunuri şi armată. Şirul acesta lung de întăriturí, pe cari le mai pot apărà la capete şi corăbiile turceşti, au să-l cuprindă Bulgarii dacă vreau să ajungă la Constantinopol.

Turcii se arată hotărîţi a luptà de data aceasta până la cea din urmă picătură de sânge, cu atât mai vârtos, că ei văd, cum şi puterile Bulgarilor încep să se istovească. Dovadă despre aceasta e şi faptul, că Bulgaria a început să concentreze şi contingentul 1915, adecă să cheme în războiu şi pe băieţii, cari ar trebuì să vină la recrutare (asentare) numai peste trei ani. Turcii nădăjduesc, că dacă vor mai întinde războiul cel puţin o lună, Bulgarii vor fi aşa de slăbiţi, încât vor trebuì să se mulţumească cu mai puţin.

Intr'aceea, luptele din jurul Adrianopolului, în care se află o armată turcească de vre-o 40—50 mii de soldaţi, continuă. Multe atacuri ale Bulgarilor au fost respinse până acuma, dar şi ei au isbutit să cucerească două forturi turceşti din apropierea oraşului.

Sârbii au început să numească funcţionari sârbeşti în ţinuturile cucerite. Pentru ei războiul ar fi ca şi isprăvit.

Grecii, cari au dus-o în războiul acesta mai bine, căci numai odată s'au întâlnit cu dujmanul într'o luptă mai serioasă, în care au fost bătuţi, au pătruns fără grije până la oraşul Salonic, mare port lângă mare, unde e şi o şcoală comercială românească, şi l-au ocupat.

Muntenegrinii încă tot mai bombardează oraşul Scutari (Scodra) din Albania, pe care nu l-au putut cuprinde.

Puterile nu s'au putut încă înţelege, ce să facă cu privire la ceeace au să urmeze după războiu. Cele patru ţări aliate contra Turciei declară mereu prin gazetele lor, că ele nu se învoesc, ca Puterile să se amestece la încheierea păcii. Puterile de altă parte recunosc, că ţările acestea au dreptate să ceară o răsplată cât mai mare pentru jertfele lor de sânge. Incurcătură mare face însă Albania, din care vreau să rupă câte o bucată Grecia, Muntenegru, dar mai ales Sârbia, care doreşte cu totdinadinsul să răsufle până la Marea-Adriatică, unde să-şi aibă portul ei de mare. Monarhia noastră Austro-Ungaria însă, sprijinită şi de Italia şi bineînţeles şi de Germania zice, că dacă Sârbii au avut dreptate să lupte pentru unirea fraţilor lor din Turcia, nu au dreptate să înghită şi ţara unui alt popor, a Albanezilor, cari au luptat un şir întreg de ani vărsându-şi sângele pentru a câştigà cel puţin autonomia (cum am avut şi noi Românii în Transilvania înainte de înfiinţarea dualismului). De aceea Austria şi Italia sunt foarte hotărîte a nu lăsà ciopârtirea Albaniei, care va aveà să formeze un principat independent. Noi Românii dorim, ca dorinţa Albanezilor să se îndeplinească. Albanezii se trag, dupăcum am mai spus în „Foaia Poporului“ din poporul Ilirilor, frate cu poporul traco-dac, pe care a altoit Traian neamul nostru românesc. Sunt deci înrudiţi cu noi, dupăcum dovedeşte şi limba lor, care are multe vorbe asămănătoare cu ale noastre.

România. Bărbaţii de stat ai României au declarat, că România nu râvneşte să-şi mărească teritorul, rupând din al vecinilor ei. Tot ce doreşte e să i-se deà o bucată mică de loc lângă Dunăre, în colţul Dobrogei, de care are trebuinţă pentru a asigurà graniţa Dobrogei. Pe locul acesta e şi orăşelul Silistria, cu 12 mii de locuitori, mulţi Români. Bucăţica aceasta hotărîseră Puterile să i-se dea încă din anul 1878. Atunci s'a împotrivit însă Rusia. Acum toate naţiunile mari ale Europei, chiar şi Ruşii, sunt de părerea, că i-se cuvine, căci în anii 1877/78 şi-a vărsat sângele pentru liberarea Bulgarilor, fără să primească ceva, dând în locul Dobrogei Basarabia. In războiul de-acum numai neamestecul României a făcut cu putinţă Bulgarilor să-şi îndrepteze toată armata contra Turciei, căci dacă România ar fi mobilizat, Bulgarii trebuiau să lase o armată întreagă bulgară la graniţa de cătră România.

Numai Iust şi Aponi, cu haita lor, fac gură împotriva României, sperăm însă că aceşti duşmani ai neamului nostru nici nu vor fi băgaţi în seamă.

Ştirile cele mai nouă să se ceteascà la pag. 10.

Darurile făcute Serbiei. Statul sârbesc a primit dela Sârbii, cari locuiesc afară de el, mai ales dela cei din Ungaria, daruri în bani de aproape trei milioane de coroane. Numele dăruitorilor, cari au dat dela o miie de coroane în sus, e trecut într'o carte de onoare. Regele Petru, în semn de amintire, a iscălit fiecare din paginile acestei cărţi, care se va păstrà la ministerul de războiu din Belgradul Serbiei.

*

O adresă de mulţumită a studenţilor turci. Profesorul universitar Baseri Hakki din Constantinopol a trimis, în numele studenţilor turci, următoarea adresă de mulţumită studenţilor români din Bucureşti: „Studenţimea universitară otomană (turcă) adânc mişcată de marinimia ţării voastre, care faţă de muzulmanii scăpaţi de barbaria bulgară a arătat cea mai mare ospitalitate (dragoste de oaspeţi), vă rămâne veşnic recunoscătoare. In numele studenţimii otomane, *Baseri Hakki.*“

---

stânjeni de locul unde se luptase, dar nu eră nime nici întrînsul nici pe împrejur.

— Au fugit mişeii cu fata în ţihlă, zise Petrea.

Onea se dădù jos de pe cal, scăpără răpede şi aprinzând o făclie se plecă jos şi începù să caute urmele fugarilor.

— Uitaţi-vă, zise el deodată ridicând capul, pe aice au întrat în desime! Iată ce-a perdut fata şi cu degetul el arătă, în marginea ţihlăi o mică ciubotă roşie.

Dar înainte ca cealalţi să fi putut zice ceva, se auzi la o mică depărtare, în ţihlă un sgomot mare deasupra căruia resună de trei ori strigătul cucuveicii.

Feţele lui Mihu şi a tovarăşilor se înveseliră.

— N'au avut noroc, zise Onea cu râsul lui tăcut, au fugit de noi şi au dat peste moş Marin cu ai lui.

Sgomotul în ţihlă încetase, Petrea atunci făcu şi el să răsune de trei ori strigătul cucuveicii, iar din ţihlă i se răspunse prin chiote voioase.

— I-au răpus, zise Petrea, ia să vedem dacă fata o scăpat teafără, şi întrând cu toţii în ţihlă merseră într'însa ca vre-o sută şi cincizeci de stânjeni, apoi dădură într'o poieniţă în care văzură mai multe facle aprinse şi împrejurul lor o grămadă de oameni.

— Unde-i fata? întrebă Mihu îndată ce s'apropie de ei.

— Aice, răspunse voios glasul lui moş Marin.

Şi Mihu apropiindu-se, văzù, la lumina faclelor, pe Ileana stând răzămată de trunchiul unui ulm bătrân, galbănă ca ceara şi cu ochii plini de spaimă. El rămase mut la vederea frumuseţei ei, iar după ce-şi venì în fire, îi zise închinându-se.

— Fii fără frică kneghină, eşti printre prieteni şi vei fi dusă la casa Dumitale.

Ochii Ilenei, dând de faţa lui Mihu, spaima dintr'însii dispărù şi privirea lor se oprì cu o mirare plăcută pe înfăţoşarea frumoasă şi bărbătească a tânărului. Dar vrând să-i mulţămească, nu putù să rostească decât cuvintele:

— Mulţămesc..., o... mulţămesc...

— Dar cine sunt mişeii care au cugetat să răpească o fată de kneaz? întrebă Mihu pe moş Marin.

— Cine să fie? Un hotnog dela Smirodava cu o ceată de slujitori unguri.

— Unde sunt ei?

— Aice, legaţi cot la cot, vrei să-i vezi?

— Da, răspunse Mihu şi scoţând din brâu un zăbranic negru în care se vedeau două borte, şi-l puse pe obraz înnodând capetele la ceafă.

— Du-mă la ei, spuse el moşneagului.

Moşneagul, făcând semn la doi oameni care ţineau câte-o făclie, îl duse într'un ungher al poieniţei unde găsì câţiva oameni de-ai lui păzind vre-o doisprezece slujitori, legaţi de mâni şi de picioare şi răzămaţi de tufe.

—Care-i hotnogul? întrebă Mihu.

— Eu sunt hotnogul, zise unul dintr'însii.

Tăria noastră

de **Chimu.**

S'a scris şi s'a zis despre Români, că ţin cu tărie la limba şi legea lor, de cari sunt mândri. Dovadă sutele de ani, în cari am trăit mestecaţi cu străinii şi totuşi nu ne-am pierdut legea şi limba.

Românul nu se lapădă de legea sa. Cu cât va fi mai asuprit, cu atât ţine mai cu îndârjire la lege şi limbă.

Pilde frumoase avem şi la oamenii noştri cu carte mai multă. De copii sunt crescuţi în şcoale străine, dar pentru aceea nu i-au putut face străinul să-şi lapede legea, deşi au fost batjocoriţi şi înfricaţi. Cei mai de frunte români naţionalişti ai nostri sunt chiar aceia cari au crescut în şcoli străine.

Prin foc să lămureşte aurul. Şi tăria Românului prin probe să alege. Cu cât vom fi mai mult asupriţi, cu atât vom ţineà mai mult la limba şi legea noastră.

Chiar de aceea am amintit în nenumărate rânduri, că cu cât cei dela putere ne silesc să le învăţăm limba, cu atât o vom iubì pe a noastră mai mult şi o vom urî-o pe a lor mai tare.

Iată un exemplu din popor: Pe valea *Hăşdăţii*, în comitatul Turda-Arieş, este o comună curat ungurească numită Lita maghiară, care e încunjurată aproape tot de sate româneşti, deci pricep toţi limba română.

In aceasta comună cu popa şi învăţătorul lor unguresc aşa se vede, că ar fi ceva şovinism, căci iată ce-mi povesteşte un servitor: „Am slujit câţiva ani în satul acesta unguresc, dar ungureşte n'am învăţat. Nu că n'aş fi putut, dar n'am vrut. Tot mereu îmi spunea stăpânul şi stăpâna, ba chiar şi feciorii satului, că Românii cu vremea toţi trebuie să se facă Unguri, că-i ţara ungurească.*) Noi eram patru servitori dintr'un sat curat românesc din apropiere şi când ne întâlneam la olaltă, totdeauna ne povesteam năcazurile. Pentru vorbele „că trebue să ne facem Unguri“ aşa ne-am mâniat, de ne-am pus în gând că deloc nu vom învăţà ungureşte şi de aceea nice nu ştim nice unul, deşi am slujit mai mulţi ani la stăpâni unguri.“

Unde ne trebue o pildă mai frumoasă ca aceasta despre tăria Românului?

Iată nişte simpli servitori, fără şcoală, lăsaţi pradă străinilor, cum să ştiu însufleţi pentru limba şi legea lor strămoşească!

Şi-or fi gândit românaşii nostri: doar noi am venit să ne strângem avere, nu să facem ce nu ne-am născut! Şi de frică, că învăţând limba ungurească vor devenì Unguri n'au mai voit s'o înveţe.

Aceasta e lucru firesc. Cu cât sileşti pe cineva spre ceva lucru, cu atât te urească mai tare şi-ţi ureşte lucrul, la care vrei să-l sileşti.

De aci pot învăţà cei dela putere mult. Pot învăţa, ca să ne lase în pace limba şi legea, în care ne-am născut, şi noi îi vom iubì ca pe vecinii şi prietinii nostri. Şi în schimb cu cât ne vor silì a le învăţà limba şi a ne face să ne desbrăcăm de legea şi limba noastră, cu atât îşi vor face din noi duşmani mai mari.

Din pilda de mai sus mai pot învăţa şi funcţionarii şi măestrii nostri, cari se află între străini. Nu să înfrice aşa iute, nu despereze, nu-şi lapede limba şi legea pentru înfricări şi îmbieri.

Pe om îl fericeşte viaţa sa curată şi nepătată.

Cel curat şi nepătat poate trăì ori-şiunde fără a se înfrica şi teme de ameninţări. Legea şi limba să ne fie mai scumpă decât haina şi pânea de toate zilele. Luaţi pildă din povestea servitorului!

*) Ţara aceasta e tot aşa de mult românească, slovăcească, nemţască, ca şi ungurească.

Polonii din Austria pentru fraţii lor asupriţi.

In câteva rânduri am arătat suferinţele, pe cari le îndură milioanele de Poloni de sub stăpânirea prusiană (Germania) şi cea rusească. In Germania (Prusia) nu le este ertat să aibă nici o şcoală cu limba de propunere polonă, ba nici chiar religia nu şi-o pot învăţà în limba polonă. In Rusia e tot aşa, numai fiind Ruşii mai barbari, îi mai trimit şi în Sibiria pe ceice se împotrivesc.

Se'nţelege, că cu toată apăsarea, Polonii *nu* se germanizează, nici nu se rusifică, căci apăsarea i-a făcut şi mai dârji şi ei s'au pus din toate puterile pe lucru pentru întărirea lor economică şi culturală pe alte căi. Indeosebi *au o mulţime de foi poporale poloneze*, din care îşi iau mereu îndemn pentru lupta fără preget. La ei nu există ţăran, care să nu jertfească 4—5 mărci (4.50—5.50 cor.) pentru gazetele naţionale. Afară de aceea au înfiinţat mii de bănci, cele mai multe poporale, cu ajutorul cărora cumpără mereu la pământuri.

In Germania lucrul acesta e cu atât mai greu, cu cât statul dă acolo sute de milioane pentru cumpărarea de pământuri polone, pe cari le împarte apoi la Nemţi. Intocmai ca la noi, unde guvernele, mumă pentru un popor, ciumă pentru celelalte, împart pământuri numai la unii. Dar în Prusia au mers şi mai departe, căci au votat o lege, prin care cumpără *cu sâla* pământ polonez, ca să-l vândă la Nemţi.

Singurul stat, în care Polonii se bucură de libertate deplină politică şi culturală, e Austria, unde au în minister trei ministri de naţia lor. Cu toate acestea *Polonii liberi din Austria nu şi-au uitat de fraţii lor asupriţi*, ci mai zilele trecute deputaţii poloni au ţinut o şedinţă, în care după desbateri îndelungate au hotărît să vestească, că politica asupritoare a Germaniei faţă de Polonii de-acolo *îi face pe Poloni nemulţumiţi cu alianţa dintre Austro-Ungaria şi Germania.*

Hotărîrea aceasta a celui mai puternic club din Austria, puternic prin o strânsă legătură dintre toţi Polonii, nu va nimicì alianţa dintre cele două state, dar va face pe cei din Germania să fie mai creştini faţă de Polonii de-acolo.

Cam aceeaş stare e şi între România şi Austro-Ungaria, cu toatecă în Ungaria trei milioane şi jumătate de Români îndură cea mai barbară asuprire din partea guvernelor vitrege.

Oare ţinuta Polonilor să nu fie o învăţătură pentru fraţii nostri de dincolo?

„FOAIA POPORULUI“

este

cea mai veche, mai bună şi mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat şi variat, este anume întocmit pentru trebuinţele ţăranului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni şi costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru ţările străine	11 „ anual
De acum până la Anul-nou	1 „ „

Abonaţii cei noi primesc **în cinste** şi partea romanului „Cu paloşul“, care s'a tipărit până acum în foaie.

— Eşti Ungur?

— Ba nu, sunt Român, tatăl meu este kneazul Peletucul dela Peletuci lângă Bacău.

— Cu atât mai rău, răspunse Mihu. De ce ai răpit pe fata kneazului Baloş.

— Fiindcă aşa mi-s'o poroncit.

— De către cine?

— De către acel care are drept să-mi poroncească: Ştefan.

— Feciorul vitreg a lui Sas?

— Da, el.

— De ai fi Român adevărat şi oştean cinstit n'ai fi îndeplinit o asemine poroncă, zise Mihu. Apoi, întorcându-se către moş Marin îi zise:

— Moş Marine, eu plec ca să duc pe kneghină până la casa tătâne-său, Dumneta cu oamenii Dumitale îţi vei urmà drumul înainte, acolo unde trebue să mergi, eu înainte de ziuă voiu fi iar printre voi. Dar până a nu plecà îmi vei întinde pe aceşti mişei la pământ şi le vei trage câte trei sute de nuiele: să nu fie în stare să se întoarcă la Smirodava decât pe brânci! Ai înţeles?

— Da, Căpitane, înţeleg, răspunse moş Marin, dar hotnogului ce să-i fac?

— Să-i tragi cincizeci de nuiele mai mult decât celorlalţi şi să fie trase cu mai multă putere.

— Ai milă, Căpitane, strigă hotnogul, bagă de samă că sunt Român şi fiu de boier.

Cu atâta mai mare ruşine pentru tine, ai spurcat prin mârşava-ţi faptă şi numele de Român şi acel de boier. Dar, dacă ruşinea nuielelor îţi pare prea mare, poţi să fii spânzurat. Moş Marine, îl vei lăsà să aleagă între nuiele şi spânzurătoare.

Apoi Mihu, fără a mai aşteptà răspunsul hotnogului, plecă iar spre locul unde lăsase pe Ileana, scoase zăbranicul care-i acoperea faţa, se apropie de ea şi-i spuse:

— Kneghină este vreme să plecăm, vom merge pe jos până la carul care aşteaptă în drum şi te voiu însoţì eu singur până la curtea kneazului.

Când ajunseră în drum, găsiră împrejurul carului atât pe Ţintă cât şi pe argaţi cu slujnica Ilenei. Deşi erau ameţiţi de loviturile primite, îşi revenise cu toţii în fire afară de fata din casă care, de-atunci rămase cam smintită. Dar, din slujitorii care stătuse împotriva lui Mihu şi a tovarăşilor lui, şase erau morţi iar alţi şapte zăceau greu răniţi în drum. Mihu, împreună cu Petrea şi ceilalţi trei tovarăşi ai lui care venise călări, însoţì pe Ileana până la poarta kneazului.

Pe drum el îi spuse că fusese răpită de Ştefan, unul din fiii vitregi ai lui Vodă şi Pârcălab al cetăţii Smirodava, vestit pentru desfrânarea lui. Fata se cutremură la gândul primejdiei din care scăpase.

— De ce, zise ea când ajunseră în sat, nu vrei să stai la noi până la sosirea tatălui meu; el vine deseară şi ar fi fericit să-ţi mulţămească singur pentru scăparea mea.

— O datorie sfântă mă chiamă în altă

Războiul în Balcani.

O luptă între armata turcească și grecească. Cea din urmă a atacat pe Turci în apropierea localităților turcești Katherini și Karaferna, pe cari le-au și cuprins. In partea de sus a chipului se vede armata grecească, care deodată năvălește din ascunzișurile de după dealuri asupra armatei turcești. Când s'au întâlnit a avut loc o luptă pe moarte și pe viață.

(Vezi și cele scrise la pagina 3 și 6).

parte, răspunse Mihu, apoi, venindu-ți în ajutor n'am făcut decât ceiace ar fi făcut în locul meu orice creștin și orice oștean vrednic de acest nume. Kneazul nu-mi datorește nici o mulțămire.

Ajunsese acuma la poarta curții.

— Cel puțin, zise Ileana, spune-mi numele Dumitale ca să pot, la rândul meu, să-l spun tatei.

Mihu stătu pe gânduri.

— Numele meu, kneghină, obișnuit nu-l spun, dar Dumitale nu-l voiu ascunde.

Se plecă pe cal până la urechia ei și-i șoptì:

— Sunt Păunașul Codrilor!

Apoi adaose cu glas tare:

— Rămâi sănătoasă kneghină, sunt mulțămit că te-am putut îndatorì. Fii încredințată că nu te voiu uità nici odată!

Și dând pinteni calului se depărtă repede, urmat de tovarășii săi în spre obârșiile Bârlăzelului, unde dăduse întâlnire lui moș Marin. Aice trebuiau să aștepte trecerea unor negustori, care duceau marfă bogată dela Chilia în Țara Leșască, marfă ce aveau de gând să o vămuiască.

Dar, de atuncea icoana Ilenei rămase vie în mintea lui, iar acea a Vidrei se ștergea din zi în zi mai mult.

Ileana rămasese încremenită la auzul numelui aceluia care îi scăpase cinstea. Știa cine era Păunașul Codrilor, căci nu era copil în țară care să nu fi auzit despre dânsul. Crescuse la țară, în mijlocul poporului pentru care Păunașul Codrilor era privit ca un al doilea Hristos; fiică a unui dușman înverșunat al Domnului, nu hrănise nici odată decât simțiri binevoitoare pentru dânsul. In ochii ei el fusese totdeauna un viteaz de frunte, care se lupta pentru pricina cea sfântă și dreaptă; faptul că datorea acum păstrarea cinstei Păunașului Codrilor, departe de a-i fi neplăcut o măguleà.

Când kneazul, la întoarcerea lui, auzì întâmplarea, izbucnì în ocări cumplite împotriva mișeilor de feciori domnești; ura lui pentru casa lui Sas se făcù mai mare. Pe de altă parte nu găseà cuvinte destule pentru a lăudà și a slăvì pe Păunașul Codrilor; jurà că dacă ar știì unde să-l găsească, i-ar dăruì jumătate din averea lui.

Aceste cuvinte de laudă pentru Păunașul Codrilor rostite de kneaz erau ascultate de Ileana cu o adevărată lăcomie; simțeà, auzindu-le, o bucurie nespusă. Chipul frumos și vitejesc al mântuitorului ei astfel cum i-se arătase dinaintea ochilor uimiți, în poienița din pădure, erau acuma necontenit în fața lor, făcând-o să rămâie ceasuri nemișcată cu fusul sau cu suveica în mână.

Nu este deci lucru de mirare, dacă Ileana, pieptănându-și alene părul bogat în dimineața zilei Sfinților Constantin și Ileana, să fi avut înaintea ochilor chipul lui Mihu și să se fi gândit că cu toate pregătirile făcute în acea zi pentru dânsa, nu puteau s'o facă cum ar fi dorit-o, căci el nu aveà să fie printre oaspeți. (Va urma.)

Ultime ştiri.

Războiul în Balcani.

Turci sufer mereu înfrângeri. — Intre Austro-Ungaria şi Serbia e războiul aproape. — Romănia încă cere teritoriu nou. — Pe lângă toate semnele de războiu, se svoneşte că o să se încheie pace între Turci şi ţările aliate.

Viena. Aci se vorbeşte mult, că armatele aliate din Balcani se vor învoì să încheie pace numai dupăce vor fi ajuns următoarele scopuri: să bată pe Turci la Ciatalgea, să ocupe oraşele Adrianopol şi Scutari, iar Salonic şi Monastir să capituleze.

Bucureşti. Toată lumea de aci e de părere, că România la vreme nu va puteà stà cu mânile goale în sân, în cazul când o parte mare a Turciei s'ar împărţì între ţările aliate, cari luptă acum contra Turciei. Ba se spune, că guvernul român ar fi înştiinţat pe cel bulgar, că România doreşte să primească oraşul Silistra (oraş cu port) şi o parte a ţărmului drept al Dunării dela Marea Neagră spre Rusciuc. Silistra e de mare însemnătate pentru România, fiindcă e port lângă mare. Se mai cere apoi din partea României, ca Bulgaria să se declare în toată forma, că nu se mai ocupă cu gândul ca să cuprindă Dobrogea (se ştie că Bulgaria tot ameninţă România, că o să-i iee Dobrogea.) Pe ceealaltă parte România mai cere deplină libertate pentru Cuţovlachii din Macedonia, în cazul când această provincie ar fi împărţită între Bulgaria şi Serbia.

Constantinopol. Aci se vorbia mai zilele trecute, că guvernul turcesc a cerut dela Marile Puteri, ca ele să se întrepună pentru pace, — numai dupăce ceruse mai întâiu ajutorul României. România ar fi răspuns însă Turciei, că ea nu-i poate ajuta cu arma, dar când va fi la desbaterea condiţiilor de pace, România se va întrepune, ca statele balcanice să nu pretindă chiar prea mult dela Turcia.

Berlin. După cât se poate da aci cu socoteala, Germania sprijineşte cererile României, tot asemenea şi Austro-Ungaria. Ba se pare, că chiar şi Rusia n'ar fi contra ocupării oraşului Silistra din partea României.

Petersburg. Se vorbeşte, că regele Ferdinand al Bulgariei are de gând, ca să între în Constantinopol, unde, dupăce vor fi pus crucea pe biserica (moşeea) Sfintei Sofii, să se încoroneze de Impărat al Bulgarilor. Guvernul rusesc ar urmărì cu bucurie acest plan al Bulgarilor.

Adrianopol. Bulgarii au reuşit să împedece mersul rîului Mariţa, astfel că apa a pătruns în oraş. Din cauza asta şi a lipsei de alimente (de-ale mâncării) capitularea oraşului trebue să urmeze în curând.

Belgrad. Armata a doua sârbească a sosit la Adrianopol şi artileria (tunarii) bombardează oraşul dimpreună cu Bulgarii. Celelalte armate sârbeşti înaintează spre Salonic şi Monastir.

Viena. De aici s'a dat de ştire Serbiei, ca *ea să se mărginească de a mai ocupa localităţi de pe marginea Mării Adriatice.* Dar cu toate acestea, o parte a trupelor sârbeşti *înaintează spre Durazzo*, din ceeace se vede, că Serbia nu vrea să ţină seamă de Austro-Ungaria. (Din astfel de lucruri uşor se poate întâmplà ca Austro-Ungaria să între în foc. E ştiut, că monarhia noastră nu poate să se mulţumească cu una, cu două, ca Serbia să se întindă cum îi place de-alungul Mării Adriatice).

Londra. Aci s'a anunţat din Viena, că dacă guvernul sârbesc nu dă ascultare sfatului Austriei, atunci pot urma încă lucruri primejdioase.

Paris. O foaie de aci a adus ştirea, că comandantul suprem al Turcilor, Nazim Paşa, nu i-se dă de urmă. Unii spun, că ar fi căzut în lupta dela Ciorlu şi Ceatalgea, iar alţii susţin, că l'ar fi ucis soldaţii lui proprii.

Budapesta. Ministrul de externe al monarhiei noastre, contele Berchtold, a chemat aci (în Budapesta) pe reprezentantul Austro-Ungariei la Belgrad, contele Ugron. Acestuia i-a spus, ca el să facă cunoscut guvernului sârbesc din Belgrad, că monarhia austro-ungară nu va suferì la nici un caz ocuparea Albaniei din partea Sârbilor şi înaintarea lor spre Marea Adriatică. (Cuprinzând Serbia aceste ţinuturi, Austro-Ungaria e tot mai tare împedecată a puteà străbate la mare. Iar pentru o ţară, ce nu are legături bune cu marea, e greu din multe puncte de vedere, atât militare, cât şi comerciale. Astfel este a se înţelege ţinuta Austro-Ungariei în această privinţă.)

Belgrad. Reprezentanţii Italiei şi Germaniei au declarat guvernului sârbesc, că ţările lor sprijinesc ţinuta Austro-Ungariei.

Belgrad. Prim-ministrul sârbesc Pasici a declarat, că Serbia vrea să ocupe San Giovanni şi Durazzo, cari în veacurile trecute au fost teritorii sârbeşti. Statele balcanice luptă pentru împărţirea Turciei. Asupra împărţirii vreau să hotărască ele între ele, iar asupra sorţii Constantinopolului vor hotărî Marile puteri.

Viena. Din ministerul de externe se vesteşte, că guvernul sârbesc a fost înştiinţat, că Austro-Ungaria nu va permite Serbiei alte teritorii, decât până la Prizreu, iar dacă va fi de lipsă voinţa ei şi-o va apăra cu arma.

Ministrul-preşedinte sârb, Pasici, ar fi răspuns: Serbia trebue să capete un drum spre mare, chiar şi dacă va trebuì să poarte războiu pentru aceasta. Dar împotriva acestei dorinţi a Austro-Ungariei nu va fi numai Serbia, ci toate statele balcanice aliate.

Bucureşti. Ministerul de războiu a dat ordin, prin care hotăreşte: ca feciorii cari erau să se libereze dela armată pe ziua de 1 Noemvrie, — să fie ţinuţi jumătate în căzărmi până la o nouă hotărîre.

Viena. Aci se vorbeşte, că Austro-Ungaria e hotărîtă a luà sub scutul ei poporaţiunea Albaniei. (Asta ar însemna, că tot ne apropiem de războiu.)

Viena. E tare bătător la ochi, că noul reprezentant al Serbiei în Viena, Ivanovici, încă nu şi-a ocupat postul în Viena, deşì representantul cel vechiu a plecat. (Bagseamă Sârbii voesc a încurca iţele.)

Petersburg. Se svoneşte aci, că primministrul francez a făcut propunere marilor Puteri, ca Serbia să capete un port în Marea Adriatică, dar să se oblige că acesta nu-l vor face port de războiu.

Paris. După ştiri sosite aci, Bulgarii şi Grecii n'ar sprijinì pe Sârbi în cererea lor cu portul în Marea Adriatică.

Zagreb. Rezerviştii marinei de războiu austro-ungure, cari în partea cea mai mare sunt din Croaţia şi Dalmaţia, au fost chemaţi în serviciu. Flota austro-ungară va merge în Alessio şi Durazzo, iar la Giovani cea italiană.

Berlin. Se zice, că Rusia s'a înţeles cu Franţa şi Anglia, ca să nu împedece pe Serbia, care vrea să aibă un drum la mare (adecă un port).

Constantinopol. Moştenitorul de tron al Turciei a plecat pe câmpul de războiu, însoţit de mai mulţi preoţi de-ai lor şi cu steagul sfânt al mohamedanilor.

Sofia. Aci au sosit ştiri, că două forturi principale ale Adrianopolului au căzut în mânile Bulgarilor. Alte ştiri spun, că oraşul s'a predat, iar garnizoana întreagă (50 mii soldaţi turci) sunt prisonierii Bulgarilor. (Acestei ştiri nu se poate da încă crezământ).

Constantinopol. Ştiri sosite aci spun, că în Scutari, Ianina şi Salonic, Turcii se apără mereu contra atacurilor duşmane.

Mulţi studenţi turci au plecat pe câmpul de luptă, ca să încurajeze soldaţii. Din Macedonia au sosit în Constantinopol zeci de mii de refugiaţi. Printre aceştia s'ar fi constatat şi 3 cazuri de holeră, iar în armata turcească de vest alte 2 cazuri.

Paris. O foaie mare franţuzească spune, că în Rusia ziarele au fost oprite a mai scrie despre mişcările trupelor ruseşti, la comandele militare se lucră ziua şi noaptea, iar după alte ştiri rezerviştii ar fi chemaţi deja sub arme.

Budapesta. Moştenitorul de tron al Austro-Ungariei, Francisc Ferdinand, a trebuit să vină de grabă din Viena la Budapesta — unde petrece de prezent Impăratul — spre a se sfătuì asupra stărilor din ţară. Convorbirea a ţinut un cias. De asemenea a primit Impăratul pe ministrul de externe şi pe şeful ofiţerimii, generalul Schemua. S'a ţinut şi o conferenţă militară, la care au luat parte moştenitorul de tron, ministrul de războiu Auffenberg şi cel de externe, precum şi alţi generali. Moştenitorul de tron e vorba să plece la Berlin, pentru a vorbì cu împăratul Germaniei.

Bucureşti. După ştiri sosite aci, Bulgarii au început să transpoarte trupe la graniţa României spre Dobrogea. Ar fi 2 regimente cu rezervele lor. Bulgarii zic, că fac aceasta, fiindcă România încă ar fi făcut acelaş lucru. Din partea Românilor se declară însă, că nu s'au trimis trupe pentru a ataca pe cineva, ci s'au luat măsuri numai pentru mai buna supraveghere a graniţelor...

Constantinopol. La ordinul căpeteniei bisericeşti a mohamedanilor a fost scos din toate foile turceşti apelul, care s'a fost lăţit pentru pornirea războiului sfânt (adecă contra creştinilor).

Berlin. Aci au sosit ştiri, că oraşul Adrianopol e în flacări.

Budapesta. In afaceri de mare însemnătate politică a sosit aci fostul ministru-preşedinte român Carp.

Sofia. Lupta dela Ceatalgea devine tot mai grozavă. Mulţi soldaţi creştini din armata turcească, care apără Adrianopolul trec în tabăra Bulgarilor. In oraş bântue mare foame.

Viena (ştire dată Joi în 14 Nov.). Ieri, Mercuri, s'a ţinut un însemnat consiliu (şedinţă) al ministrilor. Azi, Joi, se pare că stările dintre Austro-Ungaria şi Serbia s'ar mai fi domolit.

Sofia. Azi, Joi 14 Nov., au sosit aci ştiri, că guvernul turcesc ar fi făcut guvernului bulgar o propunere, să încheie pace, dar acesta din urmă n'a dat încă răspuns.

Londra. Aci a sosit azi, Joi, 14 Nov., din Constantinopol ştirea, că: guvernul turcesc a hotărît să ceară Bulgariei pace. Nazim Paşa a fost încredinţat să se înţeleagă cu generalii bulgari. Un trimis turc a plecat în lagărul Bulgarilor. (Că întru cât sunt adevărate sau nu cele două ştiri din urmă, se va puteà afla abia în câteva zile.)

Chemarea Turcilor la rugăciune.

Turcii sunt de religia mohamedană, dar încă au un fel de preoți, cari se numesc *hoge*, iar bisericilor lor li-se zice *moșee*. Hogii Turcilor sunt însă de mai multe feluri: celce chiamă pe credincioși din turnul moșeelor la rugăciune în anumite timpuri din zi, se numește *muezin;* celce conduce rugăciunile și cântările se numește *Imam* (conducător); celce îndeplinește rugăciunea Vinerea (Turcii țin Vinerea ca noi Dumineca) și la alte serbători se numește *Hatip;* predicatorul se numește *Vaiz* și celce păzește mormintele sfinte *Turbedar*. Mai sus pus decât un hoge e *Cadiul* (judecătorul), care judecă după legile religiei lor, apoi urmează *Muftiul*. *Marele Muftiu* sau *Șeik-ul-Islam* are același rang ca marele vizir (ministrul-președinte turcesc) și e cel mai mare tâlcuitor al Coranului. Coran se numește legea, pe care se razimă învățăturile religiei mohamedane. Cel mai mare cap al ierarhiei mohamedane e Sultanul.

*

Pentru Bosnia și Herțegovina, unde încă sunt mulți Mohamedani, există un așa numit „Reis-il-Ulema“ cu reședința în Seraievo. Acesta e cel mai mare în afacerile de credință ale Mohamedanilor din aceste provincii. Pe lângă aceasta căpetenie se află și un fel de consistoriu, ai cărui membri au rangul de consilieri. Instituția aceasta a fost creată (din partea austriacă) în Bosnia și Herțegovina, cu scopul de a despărți poporul turcesc din aceste provincii de căpeteniile turcești din Constantinopol.

*

Chipul nostru ne arată momentul, când un *muezin* chiamă din turnul moșeei lor pe credincioși la rugăciune. Și fiindcă țara lor e în mare pericol, se pare, că și muezinul sbiară cât poate. (Cetește și cele scrise la pagina 3 și 6).

Ştirile Săptămînii.

Sibiiu, 14 Noemvrie n.

Iubileu de 100 de ani. In 3/16 Noemvrie anul acesta se împlinesc o sută de ani de când s'a deschis preparandia (seminarul pentru învăţători) română din Arad. Din acest rar şi frumos prilej corpul profesoral dela seminarul ortodox român din Arad aranjează o *serbare centenară*, care se va ţine Sâmbătă în 3/16 Noemvrie 1912 pe lângă următorul program: 1. Dimineaţa la orele 8 Liturghie solemnă, celebrată de Preasfinţia Sa Domnul Episcop, Ioan I. Papp. Parastas pentru profesorii răposaţi. 2. La 11 ore a. m. „Comemorarea centenară" în Seminar: a) Discursul festiv, rostit de P. C. Sa Domnul director, Roman R. Ciorogariu; b) Cuvântul Preasfinţiei Sale D-lui Episcop, Ioan I. Papp, ca patron al institutului; c) Salutul delegaţilor şi prezentarea portretelor profesorilor din partea Reuniunilor învăţătoreşti. 3. La ora 1 p. m., masă comună în sala hotelului dela „Crucea Albă". La orele 8 şi jumătate seara Concert împreunat cu joc în sala mare dela „Crucea Albă" aranjat de tinerimea seminarială sub conducerea profesorului Trifon Lugojan. In pauză se va jucă „Bătuta" şi „Călușerul".

Dl Vasile Stroescu a fost ales membru de onoare al societăţii studenţilor români din Budapesta, „Petru Maior" în semn de recunoştinţă pentru binefacerile D-sale.

— **Dl Ilie Hociotă,** profesor de religie pentru elevii români dela şcoalele străine din Sibiiu, a fost numit cu 1 Noemvrie n. c. preot militar gr.-or. în Braşov. Noi Românii avem 6 preoţi gr.-or. în armata comună. Dintre acestia unul are rangul de major (părintele Podea din Viena), iar ceialalţi rang de căpitan.

Felicităm pe dl Hociotă în noul său post, pe care desigur l'a meritat, fiind numit dintre mai mulţi concurenţi.

Noui cancelarii advocaţiale. Aduc la cunoştinţă, că mi-am deschis cancelaria advocaţială în Mediaş, Piaţa-mare Nr. 16, în casele Gustav Schuster. *Dr. David Bleahu*, advocat.

— Aduc la cunoştinţă, că mi-am deschis cancelaria advocaţială în Turda, Piaţa Kossuth Lajos Nr. 1 la Jelineck, lângă podul cel mic. *Dr. Augustin Raţiu*, advocat.

— Comunic tuturor, că mi-am deschis cancelaria advocaţială în Sasca-montană. *Dr. Augustin Bardosy*, advocat.

— Aduc la cunoştinţă, că m'am stabilit ca advocat în Lăpuşul-Unguresc. *Dr. Ioan Petruţ*, advocat.

Cununie. D-şoara *Amalia Culda* din Săvădisla şi dl *Samoilă Rogozan* din Turda îşi serbează cununia lor religioasă Duminecă în 24 Noemvrie st. n. a. c. în biserica gr.-cat. din Hăşdate.

— **Serată pentru un scriitor ardelean.** In ziua de Sfântul Dumitru, scriitorii români din Bucureşti au aranjat o serată la Ateneul Român, din al cărei venit să se ajutore scriitorul Ilarie Chendi, de origine din Ardeal. Scriitorii au cetit poezii şi novele făcute de ei, artiştii dela teatru au declamat, iar dl Bretan-Brătianu, absolvent al conservatorului din Budapesta, a cântat câteva cântece frumoase.

† **Stroe Belloescu.** Am dat în numărul trecut ştirea despre omorîrea marelui Român Stroe Belloescu. Mai dăm acum unele amănunte. Vrednicul bătrân era fiu de ţăran din Săcelele Braşovului şi ajunsese vârsta de 75 ani. A învăţat ingineria în Belgia, apoi a trecut în Ţară, unde a fost timp îndelungat profesor la liceul din Bârlad. Mulţi ani a dat lecţii fără plată la şcoala normală (seminarul de învăţători) din acelaş oraş. Numărul binefacerilor sale e fără sfârşit şi mai toate au fost îndreptate pentru înaintarea culturii ţăranilor nostri, de-aici şi de dincolo. Intre altele, a dăruit un fond de 12 mii cor. Asociaţiunii, a clădit şcoale în Cernatul Săcelelor, apoi în satele Tălăşmani şi Grivita din jud. Tutova (România), a dăruit sume frumoase pentru spitalul din Bârlad şi în anii din urmă a înfiinţat cu cheltucala lui un aşezământ cultural cu numele „Casa Naţională a Bârladului", pentru care a cheltuit şaizeci de mii de lei. Ca să arete cinstea cuvenită marelui domnitor, prietin al ţăranilor, Alexandru Ion Cuza, i-a ridicat în satul Grivita o capelă (bisericuţă) şi un monument.

La înmormântare au luat parte tot ce a fost fruntaş în oraşul Bârlad şi alţi mulţi orăşeni în număr de peste două mii, cari au petrecut carul cu boi, pe care era sicriul, cale de trei ore pe jos până'n satul Grivita, unde a fost înmormântat. A fost şi un batalion de soldaţi.

In Bârlad i-se va înălţă un monument, pentruca şi pe calea aceasta să i-se arete recunoştinţa neamului.

— **Feriţi-vă de agenţi străini!** De pe valea Hăşdăţii ni se scriu următoarele: In anul trecut a fost pe la noi un puiu de Jidan cu un biciclu. Să preumbla pe uliţă în sus şi'n jos, ba s'a abătut pe la crâjmă, unde ştia el că uşor va prinde în cursă pe oameni. Aci apoi a spus, că el e agent la banca „Hazai" a statului şi cea mai bună bancă din lume. Apoi aşa într'un sătuţ de 80 fumuri a câştigat vre-o 10—12, cari s'au asigurat, zicându-le, că numai foarte puţin trebue să plătească. Dar dupăce bieţii oameni şi-au primit contractul, — au văzut că amar s'au înşelat. — Aşa s'a întâmplat în mai multe sate curat româneşti. — Jidanul acela a ajuns şi la Ioan Nestor din Pustasâncraiu. Acesta şi-a asigurat casa, edificiile şi bucatele contra focului. Dar n'a primit numai contractul pentru foc, ci şi alte îndatoriri. Aşa apoi a ajuns în judecată cu banca şi numai Dumnezeu ştie unde va ajunge. Şi câte de acestea s'au mai întâmplat Doamne?!

Tot în anul trecut au venit iar nişte Jidani prin satele noastre. In comuna Ciurila numai cât au zis nişte fete, că le trebuie maşină de cusut şi îndată le-au făcut hârtiile de cumpărare. Peste puţin timp le-au venit scrisoare să se ducă la gară departe de 30 km., să-şi aducă maşinile de cusut. N'au vrut să le primească. Apoi şi acestea au ajuns în judecată. — Vedeţi fraţi români dela sate cum ne înşală pe noi toţi străinii şi-şi bat joc de noi?! Vă rog deschideţi-vă ochii vostri şi nu vă lăsaţi înşelaţi. — Avem acum şi noi bancă românească în Sibiiu „Banca generală de asigurare", asiguraţi-vă acolo. — Preoţii noştri, cari sunt agenţi pe la bănci străine să abzică, iar banca susnumită să înfiinţeze în toate satele câte o agentură în cel mai scurt timp. *Fratele lui Toderaş.*

† **Octavian Smigelschi,** vestitul pictor român, a răposat Dumineca trecută într'un sanatoriu din Budapesta. Inmormântarea a avut loc Mercuri în 13 Nov. n. în Blaj. Răposatul este acela, care a pictat (a lucrat ornamentele, împodobiturile) la catedrala din Sibiiu. Odihneascâ în pace! (Spre orientare observăm, că la început se lăţise vestea, că ar fi răposat *canonicul* Smigelschi dela Blaj).

— **Cantinele şcolare în România.** „Casa Şcoalelor" a hotărît să înfiinţeze un număr mare de cantine şcolare în judeţele (comitatele) dela munte, şi anume în toate comunele, unde localul şcoalei e prea îndepărtat de unii copii.

— **Dar pentru seminarul din Sibiiu.** Preoţii din tractul Braşovului au dăruit, la propunerea dlui protopop Dr. V. Saftu, suma de 2500 coroane pentru seminarul din Sibiiu.

Emigranţi opriţi. Nişte Români de pe Câmpie au vrut să plece la America, trecând prin România. Ei n'aveau paşapoarte. Poliţia de graniţă i-a prins însă. Arestaţi au fost şi trei ţărani saşi, cari primiseră în căruţele lor pe emigranţi. Aceştia au fost pedepsiţi cu câteva zile arest, ceialalţi vor primì o pedeapsă mai aspră.

Preşedinte al Statelor-Unite din America n'a fost ales nici Taft, care e acum, nici Roosevelt, care fusese înaintea lui, ci Dr. *Woodrow Wilson*, un profesor foarte învăţat. In Statele-Unite din America-de-Nord sunt două partide mari, cel democrat şi cel republican. Preşedinţii Statelor-Unite, cari nu au împărat sau rege, fiind republică, se alegeau cei mai mulţi din partidul republican. In urma certelor dintre Taft şi Roosevelt — amândoi din partidul republican — acesta din urmă a format un partid nou numit republican-progresit. Neînţelegerile acestea au ajutat însă pe democraţi să învingă pe republicani şi să-şi aleagă un preşedinte din sânul lor.

Mult a ajutat biruinţa lui Wilson şi făgăduеala acestuia, că va luà măsuri în contra trusturilor. In Statele-Unite adecă sunt câţiva bogătani mari, cum e Rockfeller, Gould, Astor şi alţii, cari au strâns averi uriaşe, cum nu se află în Europa nicăiri. Ei au pus mâna pe toate avuţiile, aşa că hotărăsc preţurile tuturor lucrurilor trebuitoare pentru viaţă cum le place, fiind întovărăşiţi. Se'nţelege, că poporul sufere foarte mult din cauza aceasta. Wilson vrea să aducă nişte legi, cari să spargă trusturile şi puterea milionarilor. Dorim să isbutească.

Un ucigaş nebun. In pădurea Lăpuşului au găsit nişte jandarmi într'o peşteră un om numai piele şi oase, acoperit de păr, de credeai, că e o maimuţă. Intrebându-l cine e, le-a răspuns lătrând. L-au dus la Sătmar, unde şi-a căpătat graiul şi a povestit, că decând i-a murit nevasta acum zece ani a trăit de supărare în pădure, locuind în peşteră. La urmă a spus, că în timpul acesta a omorît trei oameni şi a făcut cinci spargeri. Pe nebun îl chiamă Ferenţi Ioji.

— **Omor în Sălişte.** In Sălişte a fost omorît grădinarul Felix Şolţ. Jandarmii au arestat pe o calfă de tâmplar (măsar) cu numele Meşter, la care au găsit bancnote pline de sânge, o cămaşe tot plină de sânge şi câteva părechi de ghete furate.

Un creștin se preface Jidan, ca să poată înșela. Partea de meazănoapte a Moldovei e mai plină de Jidani și decât Maramurășul nostru. Nu e deci mirare, că între Românii din orașele de-acolo se găsesc unii, cari vorbesc și se strâmbă ca cei mai habotnici Jidani. Un zugrav creștin din Iași cu numele Gheorghe Botez, aflând că Jidanului Iancu Grat din Buhuși i-a dispărut încă de-acum 15 ani un nepot, s'a hotărît să facă el pe nepotul perdut. S'a dus la Buhuși și i-a spus lui Grat, că el e nepotul perdut, care a fost furat de Țigani și dus prin câte țări. Bucuria a fost mare. Grat i-a dat „nepotului" o sumă frumușică de bani, ca să-și poată lucrà meseria, ba l-a însurat și cu o Evreică, căreia încă i-a dat o sumă de bani drept zestre. După câtva timp, Gheorghe Botez s'a săturat să mai facă pe Jidanul și a șters-o la Iași. In curând a fost prins și acum e dat în judecată pentru înșelătorie.

Cânii din Chichinda-mare (Ungaria). In orașul acesta s'au înmulțit cânii din samă afară. Fiindcă numai în câteva zile au mușcat peste 30 de oameni mari și copìi, primăria a făcut o goană împotriva lor, omorând peste două mii de câni. Persoanele mușcate au fost duse la Budapesta, căci e teamă să nu fi fost turbați cânii.

Mare nenorocire în Bucovina. Ploile cele mari din timpul din urmă au slăbit așa de tare coasta muntelui Dealul-mare, încât pământul s'a surpat și a acoperit 65 de case. Mulți oameni s'au prăpădit. Pământul surpat a oprit și apele unui părău, care a apucat în altă parte.

— **Fabrică de bancnote false.** In Oradea-mare s'a descoperit o fabrică de bancnote false de 50 de coroane. Proprietarul ei e unul Baghia Șandor. Când a venit poliția la el și a găsit tiparul, a declarat, că el n'a tipărit nici o hârtie, căci tiparul i-a fost comandat de un negustor din Salard (comit. Bihorului). Tiparul e foarte bine făcut, așa că de ajungeà să tipărească bancnote, ar fi înșelat pe mulți cu ele.

Condamnare pentru vânzare de cartușe. Un negustor român din Ludoș (com. Sibiiului) a fost condamnat la două zile închisoare și 10 cor. amendă în bani, pentrucă a vândut unui băiat două cartușe (patroane) pline. Băiatul jucându-se la câmp cu revolverul încărcat cu acele cartușe a rănit greu pe alt băiat.

Cea mai mare bibliotecă de pe pământ e cea din Muzeul Britanic din Londra (Anglia) având patru milioane de cărți. Biblioteca Națională din Paris (Franța) are trei milioane și jumătate, cea din Petersburg (Rusia) aproape două milioane, cea din Waschington (America) un milion 700 de mii, cea din Berlin un milion 400 de mii, cea din Viena un milion.

Fărădelege descoperită. Inainte cu vre-o trei luni a dispărut din Moeciul-de-jos (Bran) locuitorul Gheorghe Drinca. Femeia lui spuneà, că a plecat în Țară. Erà însă o femeie ticăloasă, care trăià în nelegiuire cu flăcăul tomnatic Arineanu. Dintr'o scrisoare s'a aflat, că bietul Drinca fusese omorît de femeie și ibovnicul ei. Numai decât a plecat o comisiune din Brașov, a cercetat și a găsit mormântul din grădină al bietului Drinca omorît mișelește. Muierea ucigașe și tovarășul ei sunt acum în temnița din Brașov.

Convocare. Convoc onorații membri și sprijinitorii ai „Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român", din despărțământul Mercurea, la adunarea generală, ce se va ținea Duminecă în 17 Noemvrie st. n. 1912, la 2 oare d. a., în școala din comuna Apoldul-inferior. Ordinea de zi: 1. Deschiderea adunării și constituirea biroului. 2. Raportul comitetului și al casarului. 3. Prelegeri, cari sunt a se însinuà până în preziuà la subsemnatul. 4. Cântări executate de „Reuniunea română de cântări din Mercurea". 5. Inscrierea de membrii și închiderea adunării. Mercurea la 1 Noemvrie 1912. *Avram S. Păcurariu*, protopop și președinte al despărțământului Mercurea al „Asociațiunii".

Societatea pentru fond de teatru român își va ținea *Adunarea generală* în Brașov în zilele de 5/18 și 6/19 Noemvrie 1912 în sala cea mare a gimnaziului român. Invităm la această adunare generală pe toți membrii fundatori, pe viață, ordinari și ajutători ai Societății, precum și pe toți binevoitorii și sprijinitorii culturii românești. Brașov, în 12/25 Octomvrie, 1912. *Virgil Onițiu*, vice-prezident. *Dr. Iosif Blaga*, secretar.

Petreceri. Comitetul filial din Alba-Iulia al „Fondului de teatru român" vă învită la *Producțiunea teatrală* urmată de joc, care o va aranjà Duminecă, în 24 Noemvrie st. n. a. c. în sala „Redoutei Orășenești" din loc. Inceputul la 8 ore seara. Se vor jucà comediile într'un act „Idil la țară" și „Unde dai și unde creapă".

— Tinerii comercianți români din Lugoj aranjază Duminecă, în 11/24 Nov. 1912 în pavilonul otelului „Concordia" o *Petrecere cu joc*. Inceputul precis la 8 ore seara.

Sfințire de școală. Comitetul parohial din Dretea (Deréte, gara Bánffyhunyad și Sztána) învită la serbările împreunate cu sfințirea noului edificiu școlar, ce să va ținea Duminecă în 17 Noemvrie st. n. după următorul program: La orele 9 a. m. serviciu divin în biserică, după care imediat urmează sfințirea școalei. La orele 7 sara petrecere cu dans în localul școalei. On. oaspeți sunt rugați a se îngriji de viptualii, iar de beuturi bune și ieftine se va îngriji comitetul aranjator.

Beția. Locuitorul Nicolae Tudose din Tuțulești (județul Argeș) se stricase de tot din cauza beției. Când venià beat acasă, își bătеà nevasta și copìii, ba de multe ori îi alungà noaptea din casă. Nu de mult a venit iară beat acasă și s'a apucat să bată nevastă și copìi, apoi i-a alungat din casă afară în ploaie și frig. Femeia s'a adăpostit cu copìii la un alt fecior însurat al ei. Chinurile îndurate se vede că i-au turburat mintea, căci noaptea s'a rentors acasă, a turnat gaz peste bărbat și i-a dat foc. Bărbatul a murit în urma ranelor căpătate, iar femeia a fost arestată.

Iaca o familie nenorocită pentru totdeuna din cauza beției!

Abonați noi la „Foaia Poporului" se primesc cu începutul fiecărei luni. Toți aceia, cari abonează acum „Foaia Poporului", primesc în cinste partea din foaie a romanului **„Cu paloșul"** de când s'a început publicarea lui, adecă dela Nr. 52 din 1911 încoace.

ECONOMIE

Știri economice.

Incurcăturile financiare sunt tot mai mari, ceeace se vede mai ales în Budapesta. Numărul falimentelor crește tot mai tare, la bursă hârtiile statului au preț tot mai mic. Cauza nu e numai recolta rea, ci, dupăcum am arătat anul acesta și lipsa de bani în țară, la care s'a mai adaus acum și primejdia războiului.

— **Tren nou între Sibiiu-Făgăraș-Brașov.** Incepând dela 1 Octomvrie, circulă un al treilea tren dela Sibiiu spre Făgăraș și Brașov și de-acolo la Sibiiu. Din Sibiiu pleacă trenul la 5 ore 42 minute după ameazi și sosește în Făgăraș la 9 ore 51 minute seara. Din Făgăraș pleacă spre Sibiiu la 8 ore 14 m. dim. și ajunge la Sibiiu la 12 ore 27 m. (la ameazi). Trenul acesta e în legătură cu trenul, care pleacă la 4 ore 17 m. dimineața din Brașov și sosește în Făgăraș la 7 ore 50 m. dimineața. Acest tren e cel mai scurt și mai eftin între Brașov și Sibiiu.

Mărfurile pot fi luate dela gara din Sibiiu și în zilele de Duminecă, nu numai în cele de lucru. Așa a hotărît ministrul de comerciu.

Eftinirea zăharului. Fabricile de zăhar din Austria au hotărît să eftinească zăharul, scăzându-i prețul cu 12 cor. 50 bani pentru suta de chilograme.

— **Cale ferată dela Cohalm spre linia principală.** Consiliul comunal din Cohalm a votat 160 de mii de coroane pentru o cale ferată îngustă dela Cohalm până la calea ferată a statului.

— **Români premiați la expoziția din Făget.** Reuniunea economică a comitatului Caransebeș*) a aranjat de curând o expoziție de vite în Făget. Dintre Românii, cari au expus vite, au fost premiați următorii: Premiul I (100 cor.) Milentina Jucu din Făget (vaci), premiul al II (50 cor.) Ana Jurcoane din Făget (vaci) și premiul al IV, tot pentru vaci, Valeriu Lazăr din Bichici și Nicolae Geju din Răchita. Pentru juncani s'a dat premiul I de 150 cor. lui Adam Jurma din Margina.

Creșterea vitelor e partea cea mai bănoasă într'o gospodărie și faptul, că Români de-ai nostri au luat cele dintâi premii, dovedește, că începem să pricepem lucrul acesta.

*) Mai înainte reuniunea aceasta era întreagă pe mâna Românilor. Ea avea și un câmp de încercări, unde se lucra sub conducerea vrednicului profesor Iosif Bălan, mort vara trecută. Răposatul povestia, că odată a trecut generalul Traian Doda pe lângă câmpul acela întrebând pe Bălan, ce lucrează.

— Sămănăm cânepă, Ilustritate.

— Bine faceți, răspunse generalul, căci avem mulți vrednici de spânzurat, pentru cari ne trebuie funii... *v. l.*

„Foaia Poporului" cu numărul se află de vânzare în Sibiiu — în tot decursul săptămânei — la **Administrația foii**, strada Măcelarilor Nr. 12, precum și în trafica și prăvălia de ziare **L. v. Németh** în strada Turnului (Saggasse) Nr. 12, iar pentru partea de sus a orașului în trafica și prăvălia de ziare **H. Frank**, strada Cisnădiei Nr. 36.

A apărut

Călindarul Poporului pe 1913.

Ca în toți anii, așa și în anul acesta, „Călindarul Poporului“ este cel mai bun, cel mai bogat în cuprins, cel mai frumos și cel mai bine îngrijit dintre toate călindarele noastre. Despre asta se poate convinge oricine, îndată ce a luat în mână acest călindar, care cuprinde

preste 200 pagini numai literatură de cetit,

iar la olaltă cu celelalte publicațiuni cuprinde la

350 de pagini

De altcum „Călindarul Poporului“ și trebue să fie *cel mai bun* dintre toate, *fiindcă este și cel mai vechiu* călindar pentru poporul nostru. Doar în decursul celor 28 de ani, decând apare, ceice îl îngrijesc s'au orientat destul de bine, că de ce are lipsă poporul românesc.

Dovezile sunt următoarele: „Călindarul Poporului“ spune, — pe lângă însemnarea exactă a sărbătorilor de peste an, — *cum va fi vremea în anul 1913*, după călindarul de 140 ani, apoi toate cele de lipsă despre poștă, telegraf, ștempele etc., precum și numele tuturor bărbaților noștri, cari stau în fruntea Conzistoarelor române gr.-or. și gr.-cat. După aceea urmează date despre școalele noastre poporale, despre gimnazii, seminarii, școalele de fete, apoi numele și locul unde se află reuniuni culturale, reuniuni de femei, de cântări, de meseriași, de binefacere, de agricultură, însoțiri sătești, bănci, tipografii etc. etc. La toate aceste reuniuni e pus și numele conducătorilor lor. Ca un lucru bun, ce trebue să se afle într'un călindar cum se cade, se poate numi felul cum sunt aranjate

târgurile de țară după luni și după comune

unde se arată pe lângă târgurile de mărfuri și

târgurile de vite, oi, cai etc.

Aceasta e o întocmire, ce nu se află în niciun alt călindar românesc, decât în „Călindarul Poporului“.

Dar fiindcă noi voim a da cetitorilor, pe lângă partea calendaristică, și alte lucruri frumoase și folositoare de cetit, — dacă vom luà în mână „Călindarul Poporului“, atunci vom vedeà, că în el se află o sumedenie de învățături și povețe. Vom aminti numai unele articole mai de seamă.

Partea literară

se începe cu: frumoasa poezie (cu 2 ilustrații) despre Mihaiu Viteazul *„Gorosiău“*, de *Nicolae Iorga*. Urmează apoi un interesant articol despre *Basarabia* (cu 6 ilustrații) și un *Cântec din Basarabia*.

După acest articol istoric se află povestirea *Mai mare e mintea decât banii*, de C. Rădulescu-Codrin, apoi frumoasa poezie *Vis de aur* de *Volbură Poiană*, cărora îi urmează instructivele articolașe *Sfântul Ioan Gură de aur despre creșterea copiilor* și *Rugăciunea*.

Inflăcărata poezie *Ardealule țară de jale*, de *P. Pădure* și *Din proverbele lui Solomon* încă merită o deosebită atențiune.

Urmează apoi articolul: *Cum poți ajunge la adânci bătrânețe*, poezia *Arhanghelul* de răposatul poet *Dr. Ioan Borcia*, un articol despre *Expozițiile de copii*, anecdota de Speranță *Boerul pe ceea lume*, cântecul plugăresc *Până mă știu cu moșie* de *Petru O. Orlățanu*, și *Cântecul oierilor* de *I. U. Soricu*.

Ca ceva nou aducem în acest an

Călindarul gospodăriei

unde se dau tot felul de povețe și sfaturi, cum trebue să lucre un econom harnic peste an. Acest articol întitulat „Călindarul gospodăriei“ se întinde pe o seamă de pagini. Toate îndrumările sunt aranjate după luni. Aci economul nostru află ce trebue să lucre de pildă în luna lui Martie la câmp, în viie, în grădina de pomi, în stupină etc., — tot asemenea se dau povețele pentru toate cele 12 luni de peste an.

La sfârșitul acestor interesante povețe se află articolul

Advocatul poporal

în care se dau foarte folositoare îndrumări pentru oamenii nostri asupra legii despre

dreptul de proprietate, dreptul de zălogire și cartea funduară.

După acest articol urmează o mulțime de

Poezii poporale

din Feldru, Reteag, Măceu, Selagiu, de pe Olt, din Cățcău, Gherla, Sâncel, Bănat, Avrig, Suceag, Rodna, țara Oașului etc. etc. De d-șoara *Maria Cunțan* încă sunt publicate niște frumoase poezii poporale din Mărginime, de pe Câmpie etc.

Incheierea părții literare a Călindarului o formează rubrica

Răvașul nostru

care se estinde pe vr'o 30 de pagini. Aci ni-se spune toate lucrurile — bune și rele — mai de seamă, ce s'au petrecut peste an, atât la noi Românii, cât și în alte țări străine. La sfârșitul *Răvașului* — care nu se află în nici un călindar de-ale noastre — se povestește pe mai multe pagini toate întâmplările mai de căpetenie dela

Războiul din Balcani

Asupra acestui război nu se află nimic scris în călindarele, ce au apărut până acum. Noi am amânat însă puțin scoaterea călindarului tocmai pentru a puteà aduce știrile mai de seamă despre războiu. Ba în călindar dăm

38 de ilustrațiuni dela Războiul din Balcani

între cari: Fotografia regilor Bulgariei, Serbiei, Greciei, Muntenegrului, Sultanul Turciei, vederi din Constantinopol, din Macedonia, bătaia dela Kirkilise și Adrianopol, aprinderea orașului bulgăresc Varna, prinderea soldaților turci din partea Bulgarilor, orașele Üsküb și Adrianopol, vederi din Salonic, Scutari, Podgorița (orașe unde s'au dat lupte mari). In alte chipuri ni-se arată cum sunt îmbrăcați soldații turci, bulgari, sârbi, greci și muntenegrini. Afară de aceste ilustrații se mai află în călindar încă

alte 30 de ilustrațiuni

cu vederi din Basarabia, fotografiile răposaților Dr. Lemeni, Ioan cav. de Pușcariu, Dr. I. Borcia, bustul lui Barițiu, fotografia lui și casa unde s'a născut, apoi niște frumoase fotografii dela expoziția de copii din Rășinari, a dlor Prea Sfințta Sa episcopul Gristea, marele mecenat Stroescu, Octavian Goga și Victor Tordășianu și alții, cari au luat parte la aceasta expoziție.

*

Cine comandă cel puțin **20 exemplare** și le plătește înainte cu câte **40 bani** bucata, mai **capătă două călindare pe deasupra** și se trimit toate acasă plătite de poștă.

Acei care cumpără **25—50 exemplare** le capătă cu **28 bani**, dela **50 bucăți în sus** cu **24 bani** unul, dar **trebue să plătească și poșta** la primire.

Banii trebuesc trimiși totdeauna înainte de aceia, cari voesc să capete călindare cu aceste prețuri atât de ieftine. **Numai comande dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambursă**, adecă să se plătească la scoaterea dela poștă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă posta. — Călindare nevândute se primesc înapoi până la 15 Februarie n. 1913. Dar trebuesc trimise plătite de poștă, care nu se poate detrage din preț.

*

Toți aceia, cari voesc a vinde călindare să se adreseze la administrația „Foii Poporului“. La acei **revânzători**, cari sunt oameni de încredere, dăm călindare și ca să le plătească după ce le vor vinde, numai cât atunci nu e rabatul chiar așa de mare. Pe lângă plătirea după vânzare, dăm călindarul: cu **28 bani acelora cari comandă dela 50 bucăți în sus**, iar cu **30 bani acelora cari comandă mai puține de 50 bucăți**. Ei au însă **a plăti și posta**, fiindcă pachetul se trimite neplătit.

Facem cunoscut, că cine nu primește vr'un număr din foaie să reclameze îndată la poștă, sau la noi cel mai târziu în 2—3 zile după aceea. Iar nu după săptămâni, când nu mai avem acei numeri.

Cine n'ar avea partea romanului *„Cu paloșul“* complet, dela început, să ne scrie că i-l vom trimite. Bine înțeles, e datorința fiecăruia, ca să-și grijească foile din cât se poate. In curând nu vom mai putea trimite nici din acestea așa multe. Iar cine nu cetește toate foile, acela nu va putea înțelege cum se cade acest roman istoric atât de interesant și frumos. Grijiți, deci, partea foii cu romanul!

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după *calendarul vechiu*).

5 Noemvrie: Baia mare, Hundrubechiu.

6 Noemvrie: Apoldul-mare, Frata-ung., Haroscherec, Vințul de sus.

7 Noemvrie: Bistrița, Capolnaș, Ibașfalău.

8 Noemvrie: Becicherecul mare, Gorosłăul de pe Someș, Lipova, Soporul de jos.

9 Noemvrie: Jimborul mare.

10 Noemvrie: Detta.

11 Noemvrie: Kecskemét, Segedin.

12 Noemvrie: Chisdu, Cucu, Ghilaeuta, Gherghio-Ditro, Gârcei, Fiuedin, Vințul de jos.

14 Noemvrie: Cașon.

16 Noemvrie: Komarom, Olafalăul-mare, Zabola.

17 Noemvrie: Mediaș, Sic.

In aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obiceiu, cu 1—2 zile mai înainte.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.
Editura și tiparul „Tipografia Poporului“.

Uşor ca o peană şi elegant **Asupra avantagiilor** **Mai durabil ca pielea**

„Berson"

călcâie de gumi

sunt cu toţii în curat

Sz. 983/912. 815 1—1

Árverési hirdetmény.

Szebenvármegye — Hermány község tulajdonát képező „Hünengräben" nevü erdőrészben mintegy $\frac{13\cdot4}{2}$ kat. hold területen levő 60 cm. mellmagasságban mért átmérője mintegy 408 drb. haszon és tüzifának alkalmas **tölgytörzs** f. évi **dccember hó 9-én d. e. 10 órakor** Hermány községházánál zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen fog eladatni.

Kikiáltási ár 8999 korona.
Bánatpénz 900 »

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Irásbeli zárt ajánlatokhoz a kiirt bánatpénz csatolandó.

Az általános árverési és szerződési feltételek Hermány községi elöljáróságnál, a nagyszebeni. járási főszolgabirónál illetve a nagyszebeni m. kir. járási erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az erdő megtekintési engedély a községi elöljáróságnál kapható.

Hermány, 1912. évi november hó 10-én.

Bron,
jegyző.

1X, adecă numai odată se dă ocazie fiecăruia ca prin ocupaţie cu noutăţi senzaţionale şi diferite patente să profite de

Câştiguri mari.

Totul e fără rizic. Deslusiri de aproape se dau gratis şi franco de **Oscar Pötters, Düsseldorf 93,** Germania. 817 1—1

Dentist 615 13—53

VIRGIL MUNTEAN

Sibiiu, strada Măcelarilor
întrarea prin
Strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 22.
Pune dinţi
în cauciuc şi de aur cu preţuri moderate.

Un morar

căsătorit, **caută loc** la o moară de benzin sau mânată cu oleiu. Adresa respectivului se poate afla la administraţia „Foii Poporului". Pentru răspuns a se adauge marcă de 10 bani. 813 1—3

O casă

la ţară, zidită cu îmbolditură, având şi **cârcimă,** e **de vânzare** din cauza bătrâneţelor. Amănunte se pot primì dela **Markus Mandl** în **Sibiiu,** Knopfgasse Nr. 2. 807 2—3

Doi învăţăcei

în etate dela 14 ani în sus, se primesc în **covrigăria** lui **Bucur Hurdubelea** în **Răşinari.** 811 1—3

De vânzare 803 1—3

se află **o grădină** de 1600 stânjini în **Sibiiu, strada Lemnelor** (Holzgasse) **Nr. 24.**

Se caută

o **menajeră** inteligentă şi activă, care are cunoştinţe perfecte în bucătăria fină şi ştie coasă şi cu maşina. Angajament anual. — Informaţii se pot afla la administraţia „Foii Pop«. Pentru răspuns a se adauge o marcă poştală.

Tot în aceasta familie se primeşte şi o **fată în casă,** care are deja praxă, e iubitoare de ordine şi curăţen e 814 1—2

Cel mai vechiu şi mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA"

INSTITUT DE CREDIT ŞI DE ECONOMII ÎN SIBIIU

Filiale: Braşov, Bozoviciu, Elisabetopole, Lugoş, Mediaş şi Mureşoşorheiu
Agenturi: Orşova, Sânmărtin, Sânmiclăuşul-mare şi Şeica-mare

Capital societar . . . . . K 6,000.000·—	
Fonduri de rezervă şi penziuni „ 2,350.000·—	
Portofel de cambii . . K 17,700.000·—	**Depuneri spre fructificare K 24,500.000·—**
Imprumuturi hipotecare „ 12,400.400·—	**Scrisuri fonciare în circulaţ.„ 10,000.000·—**

primeşte depuneri spre fructificare cu 4—5% | **după terminul de abzicere, plătind însuşi darea de interese,**

execută **ASEMNĂRI DE BANI LA AMERICA** şi îngrijeşte încassări de **cecuri şi asignaţiuni** asupra oricărei pieţi, mijloceşte tot felul de **afaceri de bancă.**

Ori-ce informaţiuni se dau gratis şi prompt atât de Centrala din Sibiiu, cât şi de filialele şi agenturile institutului.

782 3— **Direcţiunea.**

Vă pudraţi? --- Da!

De când se află de vânzare şi în Ungaria renumita

Pudră americană de porcelan

JESZ,

m'am obicinuit a folosì şi eu pudră, pentrucă

Pudra de porcelan **Jesz** este pudra cu mireasma cea mai plăcută.
Pudra de porcelan **Jesz** este pudra cea mai fină din lume.
Pudra de porcelan **Jesz** este pudra cea mai inofensivă.
Pudra de porcelan **Jesz** împiedecă asudatul feţei a mânilor şi a subsuorilor.
Pudra de porcelan **Jesz** face să dispară zgrăbunţele şi pietele pistrui de pe faţă.
Pudra de porcelan **Jesz** se lipeşte de pielea feţei admirabil.
Pudra de porcelan **Jesz** dă feţei o înfăţişare elegantă şi plăpândă.
Pudra de porcelan **Jesz** se uzită şi ca pudra de faţă cea mai fină din lume.
Pudra de porcelan **Jesz** se capătă în cutii originali americane de câte **3** şi **5** Cor. în **6** culori diferite şi anume; în coloarea **albă, roza, roza-palidă, crem, crem-palid** şi **în coloarea naturală a feţei.** La comande să se spună anume şi **lămurit:** In ce **coloare** şi de care **preţ** să se trimită pudra comandată.

Fete până şi feciori dela ţară

cumpără în cantităţi mari

Creme-Diana

şi

Săpun-Diana.

Alifie pentru înfrumseţarea feţei şi pentru fineţa mânilor,

de când aceste să capătă pretutindenea cu preţul de

50 fileri.

Unicul mijloc împotriva zgrăbunţelor şi a petelor pistrui de pe faţă.

Se poate comanda prin postă pe lângă rambursă dela

Béla Erényi

Apoteca—Diana

în

Budapesta, Károly-körut Nr. 5.

Comanda cea mai mică e de 3 Cor. Se poate comanda pretutindenea în ţară. 627 6—10

Institut pentru **cursuri de ştiinţele comerciale** de **Frideric Mester,** proprietarul celei de mai înainte peste graniţele Europei cunoscuta Academie comercială în Lipsca. Prospecte gratis trimite **Direcţiunea.** 802 3—6

2 băieţi

se primesc ca **învăţăcei** în lucrătoarea mea de cismărie şi ghetărie. **Teodor Moldovan, Sibiiu,** strada Elisabeta Nr. 85. 7893 5—6

S'a perdut o bivolă

ed coarne cu semnul 32. — lipseşte din 25 Octomvrie n. 1912. — Cine ştiu ceva, binevoiască a aviză pe păgubaşul **Andreas Schnell,** Turnişor Nr. 242. (805 2—3)

O casă

pentru economie, care constă din două odăi, culină, şură, grajd şi 298 metri pătraţi grădină, **se vinde** din mână liberă cu preţ eftin. A se adresa la cancelaria **Dr. Boncz** advocat, **Sibiiu,** strada Cisnădiei 39. 809 2—

Pregătesc

peruci pentru păpuşi

executate cu gust.

Plete, bucle de păr

şi tot felul de părţi de păr, pe lângă cea mai acurată execuţie.

Adaus de păr

pentru „frizură modernă“ în depozit

Frizare pentru dame

în sau afară de casă. Tot aici se şi cumpără păr Intrare pentru dame pe sub poartă în stânga, uşa primă. Pentru binevoitoare comande se roagă

Fritz Essigmann,
frizer,
Sibiiu, Schmidtgasse 15.
804 2 3

Preţul bucatelor

In SIBIIU la 12 Noemvrie st. n.:

Grâu	Cor. 17,—	până	18,80	de hectolitru
Săcară	„ 13.60	„	14.40	„ „
Orz	„ 14,—	„	15,—	„ „
Ovăs	„ 6,80	„	8,80	„ „
Cucuruz	„ 12,—	„	16,80	„ „
Cartofi	„ 4,50	„	5,00	„ „
Fasole	„ 18.—	„	—,—	„ „
Făină Nr. 3	„ 35,20	„	35,20	la 100 chilo
„ „ 4	„ 34,40	„	34,40	„ „ „
„ „ 5	„ 33,80	„	33,80	„ „ „
Slănină	„ 168,—	„	172,—	„ „ „
Unsoare de porc	„ 170,—	„	176,—	„ „ „
Săn brut	„ 56,—	„	60,—	„ „ „
Săn de lumini	„ 80,—	„	88,—	„ „ „
Săn de lumini topit	„ 102,—	„	102,—	„ „ „
Săpun	„ 66,—	„	66,—	„ „ „
Făn	„ 6,40	„	8,—	„ „ „
Lemne de foc neplutite	„ 11,20	„	12,—	la met. cub
„ „ „ plutite	„ 10 20	„	10,70	„ „ „
Spirt rafinat	„ 2,18	„	2,26	la litru
Spirt ordinar	„ 2,18	„	2,18	„ „
Carne de vită pentru supă	Cor. 1,36	până	2,—	la chilo
„ „ „ „ friptură	„ 1,68	„	2,—	„ „
„ „ viţel	„ 1,—	„	1,80	„ „
„ „ porc	„ 1,28	„	1,80	„ „
Ouă 10 bucăţi	„ 1,—	„	1,20	„ „
Un pătrar de miel	„ —,—	„	—,—	„ „
Carne de cal	„ —.80	„	1,20	„ „

In BUDAPESTA aceleaş preţuri ca şi în săptămâna trecută:

Grâu de Tisa 78 chilo	Cor. 11,27	până	11,42	la 50 chilo
„ „ „ 79 „ „	„ 11,27	„	11.42	„ „ „
„ „ „ 80 „ „	„ 11,37	„	11,47	„ „ „
„ „ „ 81 „ „	„ 11,37	„	11,52	„ „ „
Săcară	„ 9,60	„	9,75	„ „ „
Orz	„ 9,45	„	9,70	„ „ „
Ovăs	„ 11,05	„	11,60	„ „ „
Cucuruz	„ 10,45	„	10,55	„ „ „

Preţul banilor în 13 Noemvrie n.

	cumpărat:	vândut
Galbeni	Cor. 11,35	11,45
100 Lei, hârtie	„ 93,20	94,30
100 Lei, argint	„ 92,—	93,20
Lire turceşti, aur	„ 21,40	21,60
1 funt şterlingi englezeşti	„ 23,95	24,25
100 mărci, aur	„ 117,50	118,—
100 „ hârtie	„ 117,50	118,—
Napoleon	„ 19,80	19,22
100 Ruble ruseşti, hârtie	„ 253,—	255,25
100 „ „ argint	„ 242,—	245,—

Napi de nutreţ

foarte frumoşi, 50 măji metrice, se află **de vânzare** la **Vasile Lazar** în comuna **Bradu** (Fenyőfalva). 790 3—3

De vânzare

806 2—3

se află **o casă** constătătoare din 3 odăi şi 2 culine, **Sibiiu, Poarta Turnului Nr. 115.** Tot de această curte se mai ţine o parţelă, care corespunde în **Wachmanngasse.** A se întreba acolo.

Caut o fată

808 2—3

frumoasă, fie cât de săracă, din jurul Sibiiului, care doreşte să vie în Statele Unite. Subsemnatul sunt un bun proprietar în apropierea Sibiiului şi în bună stare în Statele Unite. Am etate de 24 ani şi aş dori să mă căsătoresc cu o fată frumoasă, dar Românca, la care i-aş trimite la vreme bilet de vapor şi toate spesele până în Statele Unite. Doritoara e rugată a se adresa, trimiţând şi o fotografie, la **V. Paleru,** Harvey, Ill., Nord-America.

Prăvălie nouă!

Subscrisul îmi permit a Vă aduce la cunoştinţă, că cu ziua de 11 Noemvrie n. 1912, am **deschis în Sibiiu, strada Măcelarilor Nr. 5 o**

Prăvălie de modă pentru dame şi domni

şi mă aflu în plăcuta poziţie de a Vă puteà servì cu un asortiment bogat de tot felul de articli de modă, pe lângă cele mai moderate preţuri.

Asortiment de **stofe englezeşti** şi **eatifele** pentru costume, **stofe de mătasă, dantele, tuluri, voaluri** etc. — **Toţi articlii necesari pentru croitori.**

Cu stimă

Aurel B. Grün şi Fratele
Sibiiu, strada Măcelarilor Nr. 5.

Un mijloc pentru curăţirea apei şi apărarea sigură contra boalelor epidemice.

Fiecare om ştie în ziua dn astăzi, că toţi medicii sunt de aceeaş părere, anume că ap conţine multe boale epidemice ca: tifus (lingoare), disenterie, holeră, influenţă ş. a. Apa conţine milioane de bacterii mici, cari se numesc microbi şi cari sunt izvorul celor mai periculoase boale. Apa e nesănătoasă când în ea se află microbi de aceştia. Dacă nu se poate căpăta apă curată, şi mai cu seamă în timpuri de epidemie, atunci e neapărat de lipsă ca apa de beut să o curăţim. Pe călduri mari când se bea foarte multă apă, e de lipsă, ca mai cu seamă lucrătorii şi plugarii să fie cu băgare de seamă.

Microbi în apă tulbure Goudron-Guyot îi depărtează pe toţi

Cel mai simplu şi mai sigur mijloc pentru curăţirea apei constă din câteva picături de păcură mestecate în apă Păcura este cel mai bun mijloc pentru curăţirea apei. El omoară microbii, cari sunt de vină la toate boalele grele. El curăţă apa; o face bună de beut şi garantează în vremuri de epidemie sănătatea omului.

Inainte cu 30 de ani i-a succes dlui Guyot, un renumit farmacist în Paris să amestece păcura cu apă fără a strica gustul apei de beut. După aflarea acestei invenţii mulţi inşi îşi procură în ziua de astăzi, sub numele »Goudron Guyot« un lichior concentrat de păcură cu care în caz de necesitate, imediat se poate prepara o apă de păcură foarte curată şi bună de beut. E destul a amesteca o linguriţă sau două de cafea din acest »Goudron Guyot« în un pahar de apă, sau altă beutură obişnuită la masă spre a fi scutiţi de epidemii ca: tifus, atac de plămâni, catar (stroacnă), aprindere de plămâni şi alte boale molipsitoare; deoarece păcura omoară microbii, cari produc aceste boli.

Dacă undeva s'ar căpăta altă imitaţie în locul »Goudronului Guyot«, — în interesul fiecăruia e de a fi cu mare băgare de seamă. Ori şi cine, care vrea să se vindece de boalele mai sus numite, sau să se previe de ele şi mai ales cei cari au înecăciuni (astmuri) e neapărat de lipsă a cumpăra adevăratul »Goudron Guyot«, care se capătă în toate farmaciile.

Goudronul acesta, inventat de dl Guyot se scoate din brazii de Norvegia şi făcut direct de dânsul, e cel mai bun leac decât toate productele asămănătoare.

Fiecare trebuie să observe eticheta de pe sticlele cu acest Goudron. Goudronul Guyot poartă numele de »Guyot« tipărit cu litere mari şi peste cruce o subscriere cu violet verde şi roşu precum şi adresa: Maison Frère, 19 rue Iacob Paris.

Se capătă în **Sibiiu** la: **Carol Müller** apotecă »La vulturul negru«, Piaţa mare Nr. 10, **Aug. Teutsch,** apotecă „La leu“, Piaţa mare Nr. 17, **Guido Fabritius,** apotecă „La urs“, Piaţa mică Nr. 29. — In **Braşov** la: Apoteca „La urs“ **Vctor Roth** urm. **Carol Schmiedt,** precum şi toate apo ecele de preste tot locul.

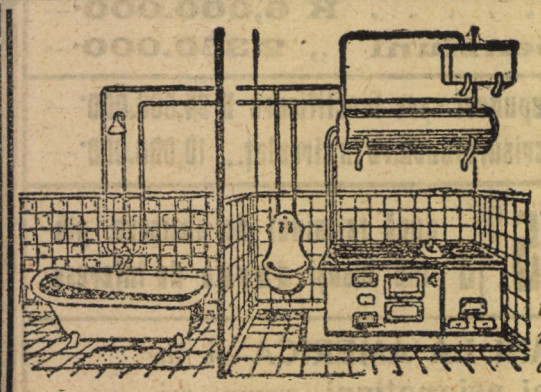

Bruno Widlasch,

lăcătuşerie artistică pentru maşinării şi zidiri. — Atelier special de instalaţiuni pentru lumină electrică, apaduct, aranjamente pentru băi, canalizări şi closete.

Sibiiu, Fingerlingsgasse Nr. 3.

Oferă cele mai solide lucrări: *porţi de fier, trepte* (scări), *balustrade* şi *îngrădiri de morminte* după desemn sau după planul propriu; *cuptoare* şi *cazane, montări* şi *transmisiuni* pentru orice fel de maşini. Aranjări complecte de *closete* pentru canalele din oraşe. Instalări de *băi, apaducte* şi *canalizări.* Depozit de *fântâni* de apă (construcţii proprii), cari s'au adeverit de cele mai bune până acum. *Closete patent* scutite de îngheţ, montate gata, cari în cursul iernii trecute n'au îngheţat în liber nici la un ger de 28 grade, liferez cu garanţie pe 5 ani. 750 4—6

Cea mai perfectă executare de *instalări de lumină electrică, telefoane* şi *telegrafe.* Vânzare de *cazane de aramă* şi *ţincuire.* **Proiecte şi planuri gratuit şi prompt.**

Beutură escelentă şi cu gust bun, care produce sânge. — Recomandată de medici contra **boalei de anemie, lipsă de sânge, nervositate, reconvalescenţă.** Influinţează **producerea sângelui,** întărind muschi şi nervii, **dă apetit** fără a avea ceva urmări neplăcute asupra stomacului sau la dinţi.

Preţul unei sticle mari Cor. 3·50, una mică Cor. 2·—. Se capătă în toate notecele.

Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,

apotecar în Sibiiu. 591 25—

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândesc pretutindenea, în toate ţările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop să ofere îndeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI“.

Informaţii să dau şi comande să primesc la administraţia FOII POPORULUI.

30,000 părechi

păpuci şi ghete se vând cu preţ redus

Toate în lume se scumpesc!

pânea, carnea, chiria casei, — numai **păpucii** şi **ghetele** esecutate în atelierul lui

VASILIE BAN

la „Cisma mare roşie“

după cum se numeşte prăvălia lui, se ieftinesc

Pentru ce? Pentru că această renumită **prăvălie de încălţăminte s'a mărit în casa proprie** şi la fiecare pereche se trage jos chiria. De aceea el poate lifera **păpuci buni** şi **trainici** pe lângă preţuri ieftine.

VASILIE BAN, Sibiiu

Strada Ocnei (Burgergasse) Nr. 7.

Casa proprie.

Dumineca deschis până la 10 ore înainte de amiazi.

COMANDELE DIN AFARA SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ŞI PANA ACUMA 668 22—

La „Croitoria Universală“

I. PETRAŞCU

Strada Cisnădiei Nr. 30. SIBIIU. Strada Cisnădiei Nr. 30.

Telefon Nr. 172.

Premiat:
Expoziţia internaţională de modă
Paris 1911
Grand Prix şi medalia de aur.

Premiat:
Expozitia universală din
Roma 1911
Grand Premio şi medalia de aur.

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoştinţa onoratului public, că în **atelierul meu de primul rang,** unde sunt ocupaţi la 20 de lucrători, primesc şi execut tot felul de **haine,** atât **civile** cât şi **militare.**

Pentru **sesonul de toamnă şi iarnă** tocmai acum **mi-a sosit o mare alegere de stofe engleze şi indigene.** Croială cu gust şi după ultima modă, garantând pentru ori ce lucru.

Serviciu solid şi grabnic. — Preţuri moderate.

Sprijiniţi industria română! 7·8 9—

Aviz important!

Din cauza **vânzării caselor** (Roman) în cari se află prăvălia mea, **m'am hotărât a desface toate mărfurile** din prăvălie pe lângă **preţuri foarte reduse.**

Intre aceste mărfuri grozav de ieftine, sunt foarte multe, cari au sosit numai acum pentru sezonul de iarnă. Şi anume: **cârpe de bercă, de pliş cu jenile, de mătasă, de păr** cu ciucuri de ibrişim, apoi **postavuri** cu o faţă, cu două feţe şi de şurţe. Mai departe am în prăvălie diferite **cuptuşeli, haine gata** pentru **domni şi copii, pânzării** de tot felul **flanele, plapome, umbrele, ciorapi, ştergare, feţe de masă, cartoane, barcheturi, stofe pentru haine,** precum şi alte multe mărfuri mărunte, cari se ţin de branşa manufacturei. — De asemenea fac cunoscut că mi-a sosit de curând 792 3—6

10.000 părechi de ghete de vară şi de iarnă,

cu preţul dela **1 coroană** până la **7 coroane.** Aceste încălţăminte le pot da cu preţuri foarte ieftine, fiindcă am cumpărat o cvantitate mare de **marfă dela** o fabrică din Boemia.

E în interesul propriu al fiecăruia, ca să profite de această ocazie, cumpărând dela mine mărfurile de sus pe lângă preţuri, cum nu se află nicăiri altundeva.

Sălişte, 1912. Cu toată stima:

Teodor Doboiu

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr 188. Postsparcassa ung. 29,849.

„Banca generală de asigurare“

societate pe acţii în Sibiiu—Nagyszeben.

este prima bancă de asigurare românească, infiinţată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania şi Ungaria.

Prezidentul direcţiunii: PARTENIU COSMA

directorul executiv al „Albinei“ şi prezidentul „Solidarităţii“.

„Banca generală de asigurare“ face tot felul de asigurări, ca **asigurări contra focului** şi **asigurări asupra vieţii** în toate combinaţiunile. Mai departe mijloceşte: **asigurări contra spargerilor, contra accidentelor şi contra grindinei.**

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condiţiile cele mai favorabile. Asigurările să pot face prin orice bancă românească, precum şi la agenţii şi bărbaţii de încredere ai societăţii. — Prospecte, tarife şi informaţiuni să dau gratis şi imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni şi cu legători — pot fi primite oricând în serviciul societăţii.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“ dă informaţiuni gratuite în ori-ce afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesaţi să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“

423 39— **Sibiiu—Nagyszeben** — Edificiul „ALBINA“.

Un număr foarte mare

de acţii dela banca **„Ajutorul“**, din Şeica mare **sunt de vânzare.** Informaţii se dau la administraţia »Foii Poporului«, în Sibiiu. 695 11-15

---

500 Coroane plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere de dinţi ori îi va mirosi gura după-ce va folosi **apa de dinţi a lui Bartilla**, o sticlă cu 80 fil. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19 1. Sommergasse 1. In Sibiiu; în farmaciile: în Piaţa mare 10; în Piaţa mică 27: strada Cisnădiei 59; uliţa Turnului (Saggasse); uliţa Ocnei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Guşteriţei şi str. Cisnădiei. In Bistriţa: farmacia lui Herbert. Sebeşul-săsesc, farmacia Lederhilger: Sighişoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinţit a lui Bartilla Denunţări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimit 3 sticle cu 5 cor. 80 fil. franco 639 6—

Lemn pentru clădiri!

Parchete de stejar de primul rang şi bine uscate, în orice cantitate, aduse dela fabrica de parchete **Neuschloss Nasicz** în **Slavonia,** precum şi tot felul de **scânduri de brad, trepte, laţi** şi alte **lemne pentru clădit** cu cele mai ieftine preţuri recomandă şi liferează 498 34—

Glanz, Szánto & Macelariu

magazin de lemn de lucru

Sibiiu, strada Rîului (Flussgasse) Nr. 6

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau to felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti şi spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în

Inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui şi D-Ta la răspândirea şi lăţirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în ... ace a...evărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulţimea acelor oameni, a căror sânge şi sucuri trupeşti sunt atrofiate şi cari în urma uşurinţei din tinereţe şi prin deprinderi rele şi-au sdruncinat sistemul nervos şi puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebue să fie cineva care să dea tinerimei desluşiri bine-voitoare, sincere şi amănunţite în tot ce priveşte viaţa sexuală, — trebue să fie cineva căruia oamenii să-şi încredinţeze fără teamă, fără sfială şi cu încredere năcazurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăinui aceste năcazuri ori şi cui, ci trebue să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conştiencios, care ştie să dea asupra vieţei sfaturi bune sexuale şi ştie a ajuta şi morburilor ce deja eventual există atunci apoi va înceta existenţa boalelor secrete.

De o chemare atât de măreaţă şi pentru acest scop e institutul renumit în toată ţara al D-rului PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta IV, Muzeum-körut 13), unde pe lângă discreţia cea mai strictă, primeşte ori-cine (atât bărbaţii cât şi femeile) desluširi asupra vieţei sexuale unde sângele şi sucurile trupeşti ale bolnavului să curăţă, nervi i-se întăresc, tot organizmul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufleteşti i-se liniştesc.

Fără conturbarea ocupaţiunilor zilnice dr, PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede şi radical cu metodul său propriu de vindecare chiar şi casurile cele mai neglese, ranele sifilitice boalele de ţeve, beşică, nervi şi şira spinării, începuturile de confuse a minţei, urmările onaniei şi ale sifilisului, erecţiunile de spaimă, slăbirea puterei bărbăteşti (impotenţa), **vătămăturile,** boalele de sânge de piele şi toate boalele organelor sexuale femeeşti. Pentru femei o sală de aşteptare separată şi eşire separată. In ceeace priveşte cura, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori-ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunţit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns.) Limba română se vorbeşte perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorinţă se retrimit fiecăruia. Institutul se îngrijeşte şi de medicamente speciale. Vizitele se primesc începând dela 10 ore a. m. şi până la 5 ore p. m. (Dumineca până la 12 ore a. m.) 780 4—

Tratament şi cu Salvarsamul Ehrlich 606.

Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapest IV., Muzeum-körút Nr. 13.

Berea albă şi neagră

din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIIU

este foarte bună şi gustoasă!

Această bere e căutată şi se bea cu plăcere de toţi cari o cunosc, atât la oraşe cât şi la sate. 724 81-

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea şi de acolo, că cumpărătorii se înmulţesc mereu.

PRIMUL ATELIER DE MAŞINI

în OCNA-SIBIIULUI

Aducem la cunoştinţă onoratului public, că ne-am mărit atelierul nostru de maşini, în care primim şi executăm tot felul de **maşini speciale** şi **agricole.** Anume: **motoare, mori, garnituri de îmblătit,** precum şi **apaducturi, instalaţiuni de lumină electrică, construcţiuni de fer** pentru **edificii,** cu preţurile cele mai moderate.

Cu toată stima:

BUZDUGHINĂ şi STANCIU

472 22- **Ocna-Sibiiului, Sospatak utca 6.**

Loteria de clase

a 31-a reg. ung. priv.

110,000 Lozuri — 55,000 câştiguri

Tot al doilea loz câştigă!

Câştiguri principale:

1,000.000
600.000
400.000
200.000
100.000
90.000
80.000

etc. etc,

La clasa I. 796 4—4

Tragerea va fi în 21 şi 23 Nov. a. c.

pentru care recomand şi trimit lozuri originale, pe lângă preţurile oficioase de

Cor.	1·50	3·—	6·—	12·—
pentru	1/8	1/4	1/2	1/1

Julius Friede & Comp.

Colectură principală, Sibiiu, Strada Cisnădiei 1.

Comandele se fac mai simplu prin **mandat postal.** La dorinţă se trimit lozuri şi pe lângă **rambursă.** Cereţi **gratis** şi **franco** planul oficios al loteriei şi Cheque-uri pentru trimiterea gratis a banilor.

Informaţii se dau cu plăcere.

ATENȚIUNE

50,000 perechi de ghete!

4 perechi de ghete numai pentru Cor. 8.—

Pentru încetarea de plată a mai multor fabrici mari, am fost însărcinat a vinde o mare cantitate de ghete adânc sub prețul de fabricare. De aceea eu vând ori și cui 2 perechi de ghete cu șinoare pentru domni și 2 pentru dame, de piele brună sau neagră, galoșate, cu capă, cu talpa bătută tare cu cuie, fasonul cel mai nou, foarte eleg. Mărimea după măsură. Toate 4 perechile costă numai Cor. 8·— Expedare cu rambursă. 696 1—1

C. WIENER, export de ghete, Cracovia Nr. 193

Schimbul e admis și banii retour.

765 6—24

MILIOANE

folosesc contra

TUSEI

răgușelei, catarului, flegmei, catarului bronchial și de gât

Caramelele de piept

ale lui **Kaiser** cu „*Trei brazi*“

6100 atestate dela medici și privați, întărite prin notarul public, garantează succesul sigur.

Bomboane foarte bune și gustoase.

1 pachet 20 și 40 bani, 1 doză 60 bani.

Se capătă în toate apotecele, drogueriile și prăvăliile de coloniale mai de frunte.

Ludovic Ferencz,

CROITOR DE BARBAȚI

SIBIIU, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stofe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

noutățile 723 96

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stofe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stofe pentru **pardisiuri** și „**Inglam**“, cari se află totdeauna în depozit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate la atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — **In cazuri de urgență confecționez un rînd complet de haine în timp de 24 ore.** — **Uniforme** pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

Institutul de asigurare

„TRANSSYLVANIA“

Strada Cisnădiei 5. SIBIIU Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru **edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile** etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai eftine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători confesionali și preoți români gr.-or. și gr.-cat. avantagii deosebite), pe **cazul morții,** și **cu termin fix,** cu plătire **simplă** sau **dublă** a capitalului; asigurări de **zestre,** asigurări de **copii,** asigurări pentru **serviciul militar,** asigurări **de studii,** asigurări cu participare la câștig de 40% garantat și cu restituire de 3% interese și asigurări **pe spese de înmormântare.**

Sumele plătite pentru **pagube de foc** până la finea anului 1911	K 5·275,798·23	Starea asigurărilor cu sfârșitul anului 1911	foc K 127·763,744·—
Capitale **asigurate pe viață** achitate	„ 5.146,556·36		viață „ 10.93 ,322·—
		Fonduri de întemeiare și de rezervă	„ 2,520,492·—

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit gratuit, cum și orice informații în birourile Direcțiunei, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Prsoane versate în acuisiții, cari au legătturi în cercuri bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile. 767 7—

Nu-i reclamă, — ci e fapt

că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de 734 9—

Haine pentru domni, dame, băieți, fete și copii

bluse, rochii, jupoane, negligés și costume pentru dame.

Mare alegere! Prețuri fără concurență!

Cel mai mare depozit de blănării!

Strada Cisnădiei. Palatul comandei de corp.

Fratii Gömöri

Magazin dela fabrică pentru mașini economice * **Budapesta,** IX., Boráros-tér Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricei de mașini și turnătorie de fier K. & R. Jezek în Blansko.

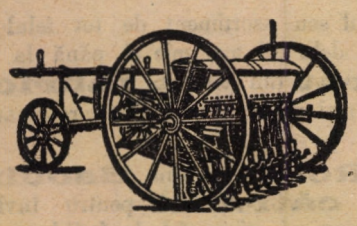

599 22—58

Recomandăm mașinile de sămănat, construcție tare, cu aparat de săpat și sămănat cucuruz, sistemul cel mai nou, care corespunde întru toate timpului de față.

Mașinile de îmblătit cu motor, instalările de mori și mașinile de sămănat, pe cari le-au liferat firma **FRAȚII GÖMÖRI** sunt bine primite în toată țara, de aceea ne recomandăm onoraților economi.

Mai departe recomandăm următoarele mașini speciale: **tăvăluguri pentru zdrobitul pietrișului** cu suluri de peatră și cilindru cernător, spre a se folosì la petriș mărunt și mai mare; cum și a se mâna cu apă, abur sau motor. **Mașini pentru fabricarea de cărămidă, Instalări complete pentru țiglării, mașini pentru producerea cimentului și spargerea pietrii.**

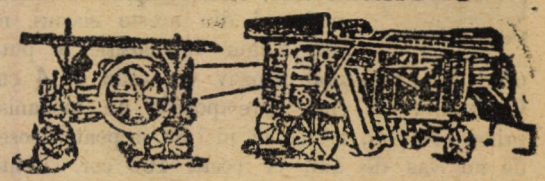

Garnituri de îmblătit cu motor! distinse cu numeroase premii prime, liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantagioase de plată. Pentru instruarea la purtarea mașinilor de îmblătit **trimitem** gratis un monteur la fața locului.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe spesele noastre, prin ceeace cumpărătorii cruță proviziunea agentului, ajung deci mai ieftin în posesiunea mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Haine pentru domni și băieți

costume pentru copii, pardesiuri și mărfuri de blănării în cea mai bună calitate și cel mai nou façon recomandată, pe lângă prețuri foarte reduse.

768 10—

Eduard Elias

Sibiiu, Piața-mică Nr. 13.

Câștigul cel mai mare eventual un milion marce.	Anunț de noroc	Câștigurile sunt garantate de stat.

Invitare de participare la

Șanzele de câștig

ale loteriei mari garantate de statul Hamburg în care trebue să se câștige sigur

18 milioane 731.000 marce.

In urma hotărârii guvernului, loteria aceasta s'a îmbunătățit foarte mult prin mărirea capitalului, astfel că aproape toate câștigurile s'au urcat cam cu 40% față de mai nainte, prin ceea ce aceasta loterie are cele mai bune șanze de câștig.

Câștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos până acum a fost

600,000 de marce

iar pentru viitor s'a urcat la

Un milion de marce.

Celelalte câștiguri mai mari pot fi eventual de:

900,000	marce	305,000	marce
890,000	»	303,000	»
880,000	»	302,000	»
870,000	»	301 000	»
860,000	»	300,000	»
850 000	»	200,000	»
840 000	»	100 000	»
830,000	»	90,000	»
820,000	»	80,000	»
810,000	»	70 000	»

precum și multe câștiguri de câte 60 000, 50 000, 40 000, 30·000, 20·000, 10·000 marce etc.

In total loteria conține 100.000 de lozuri, din cari 56 028 de numeri — **adecă mai mult ca jumătate** — în decursul celor 7 trageri trebue să fie trase.

Prețurile oficioase a lozurilor de clasa primă sunt: 769 7—10

Loz întreg 10 M. (12 K)	Loz de jum. 5 M. (6.— K)	Sfert de loz 2.50 M. (3 —K)

Planul oficios de lozuri provăzut cu emblema statului în care sunt espuse prețurile lozurilor din clasele diferite precum și o consemnare a câștigurilor, îl trimit la dorință gratis și franco.

Fiecare participant primește lista oficioasă a tragerilor imediat după trageri.

Câștigurile să plătesc prompt sub controla statului. Comande rog acuma sau cel târziu până la

29 Noemvrie n.

Samuel Heckscher sen., bancher Hamburg (Nr. 994)

Tăiați aici

Comandă la Dl Samuel Heckscher sen., bancher, Hamburg (Nr. 994)

Trimite-mi-{ Loz întreg à 10 Marce (12—K) / » de jumătate » 5 » (6.— ») / » de un sfert » 2.50 » (3.— »)

Adresa: .....

Prețul aici alăturat cu mandat / Trimiteți cu rambursă } Ce nu-i dorit, să se șteargă.

Renume universal

are ciasul de buzunar marca „Sirena“, 14 cor. aur american double, anker-remontoir ce merge 36 de oare. Prin cumpărarea întregei produceri din aceste ciasuri, mă aflu singur în poziție a putea oferi pentru prețul grozav de ieftin de **4 cor. 90 bani** acest cias, care posede un mehanism prima elvețian, astfel că nici nu se poate deosebi de un cias de aur, ce costă 100 cor. Pentru mersul regulat garantez 5 ani.

1 bucată 4 cor. 90 bani, 2 bucăți 9 cor. 60 bani, Mai departe oferez un cias Gloria, de argint, pentru buzunar, cu 3 cor. 60 bani. La oricare cias se alătură **în cinste** un lanț elegant aurit. Nu e nici un risic, Schimbarea e permisă sau se dau banii înapoi. Trimiterea cu rambursă prin 721 6—8

S. Kohane, export de ciasuri

Krakau. Sebastiangasse Nr. 15.

Din cauza

desființării prăvăliei mele

vând toate mărfurile în partii mai mari precum și în detail cu prețuri foarte reduse.

TEODOR POPESCU 7831 3—3

prăvălie de manufactură și mărfuri curente

Sibiiu, Piața mică Nr. 14

Auleo! La Tuse, răgușală și întrocnare ajută sigur și repede **Trăiască**

Afurisita de tusă mă înecă.

Pastilele de piept ale lui Egger

Pas[illegible] mă [illegible]

au un gust admirabil și nu strică pofta de mâncare

Un carton 1 cor. și 2 cor.
Carton de probă 50 fil.

In **Sibiiu** să poate căpătà la apotecele: Guido Fabritius, I. C. Molnár, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler Karl Pissel, Alber Zink.

In **Sebeșul-săsesc** la spotecele Stefan Heitz, I. C. Reichard și WalterMetz.

741 8—26

---

333 —

Mobile în toate stilurile, cea mai solidă executare **moderne**

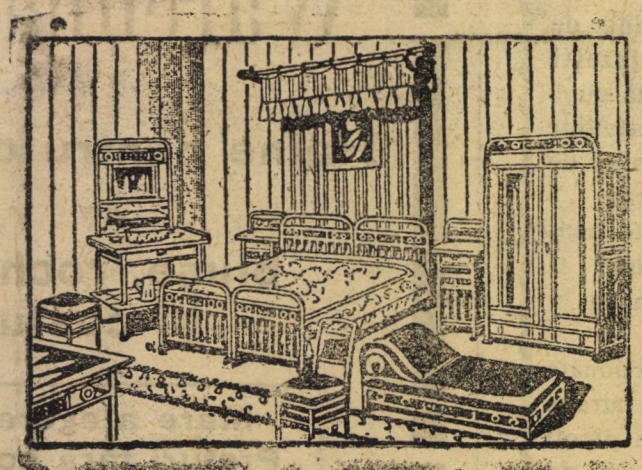

pe lângă garanță recomandă

Emil Petruțiu

fabrică de mobile.

Telefon Nr. 47 cu legătură în întreg comitatul.

Sibiiu, Salzgasse Nr. 37.

Expoziție de mobilă zilnic deschisă, fără silă de cumpărate.

Primesc și execut toate lucrările de lipsă la biserici nouă și vechi.

Mare atențiune!

Sam. Wagner.

Prima turnătorie de fer Sibiiană, Fabrică de mașini agricole, Atelier de mori și prăvălie de fer.

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul seu asortiment de tot felul de **motoare** dela **prima fabrică,** dela cel mai mic și până la cel mai mare; asemenea și **mașini de treerat** din renumita **fabrică Hofherr** dela cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandă și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement de **Portland** și **Roman** din **Beocin, Traverse, Trestie, Carton cătrănit** pentru învălit, **Pânză de sârmă** pentru îngrădit, precum și ori ce fel de ferărie aparținătoare la edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condițiuni de plată avantagioase

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, — până nu veți vizita prima linie aceasta mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștiențios. 581 26—

Feriți-vă stimați agricultori a nu cumpăra imitații și vă feriți de escroci.

„Tipografia Poporului“, Sibiiu.